

**180** marek polskich  
miesięcznie

Zagranicą miesięcznie **250** Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

**Cena**  
numeru **8 Mk**

Redakcya otwarte są woine od  
opłaty pocztowej. — Redakcya  
rękopisów nie zwraca i bezimien-  
nych listów nie uwzględnia.

# NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcya i Administracja:  
Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcyi Nr. 396.

Telefon Administracji Nr. 310.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Grodzka 13, II. p. Tel. 1354.

Konto czekowe 140.002.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza nonparem 15 Mk, w nadstanie 35 Mk. Głosy publiczne po 45 Mk za wiersz.

## Dymisya ministra Sosnkowskiego?

Generał Szeptycki jego następcą

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 11 lipca.

„Polpress“ donosi, że w tutejszych kołach wojskowych rozeszła się pogłoska, iż generał Sosnkowski ma zamiar ustąpić ze sta-

nowiska ministra spraw wojskowych, a to z powodu przemęczenia. W jego miejsce ministrem spraw wojskowych ma zostać generał Szeptycki.

## Tow. poseł dr Emil Bobrowski wybrany wiceprezydentem

Kraków, 12 lipca.

Po raz pierwszy wszedł socjalista do prezydium miasta Krakowa. Wczoraj krakowska Rada miejska wybrała posła tow. dra Emila Bobrowskiego wiceprezydentem miasta.

Dotychczasowe prezydium miasta nie mogło podjąć nawałowi czynności gminnych, a nadmiar było zdekompletowane. Rada miejska uzyskała więc od Sejmu pomnożenie liczby wiceprezydentów do czterech. Musiała zatem wybrać dwóch nowych wiceprezydentów. Dokonała tego wyboru wczoraj. Wybrani zostali: dr. Emil Bobrowski, socjalista, i sędzia okręgowy dr. Piotr Wielgus, demokrat.

Z drem Bobrowskim wchodzi do prezydium miasta dzielna siła fachowa. Z zawodu lekarz, okazał się dr. Emil Bobrowski w ciągu długich lat swej działalności publicznej znakomitym organizatorem.

W roku 1913 został wybrany do parlamentu austriackiego z okręgu Podgórze—Wieliczka—Bochnia, w miejsce dra Korytowskiego, gdy ten, mianowany namiestnikiem, złożył mandat. W czasie wojny służył dr. Bobrowski w legionach jako lekarz. Do Sejmu polskiego wybrany został ze swoich okręgów, z Krakowa i z Tarnowa; przyjął mandat tarnowski. Główną działalność rozwijał on nie tyle na polu politycznym, ile na gospodarczym. W latach ostatnich wielkie położył zasługi w dziedzinie aprowizacji i organizacji współdzielczej, jako twórca i prezes związku robotników stowarzyszeń spółdzielczych „Proletaryat“.

Witając go na nowym jego stanowisku wiceprezydenta miasta, życzymy mu powodzenia w spełnianiu tych tak trudnych i odpowiedzialnych obowiązków, które wziął na siebie w czasie niezwykle ciężkim, dla gminy wprost katastrofalnym. Nie wątpimy, że spełniać je będzie ku pożytkowi miasta i krakowskiego ludu pracującego.

## Posiedzenie krakowskiej Rady miejskiej

WYBÓR WICEPREZYDENTÓW

Wczoraj popołudniu dokonała krakowska Rada miejska wyboru dwóch nowych wiceprezydentów miasta Krakowa, w myśl zmienionego statutu gminnego. Na tajne posiedzenie Ra-

## Bobrowski wybrany miastem Krakowa

dy miasta przybyło 97 radców miejskich, co w każdym razie odpowiadało przewidzianemu przez statut więcej niż trzy czwarte kompletu Rady. Na początku posiedzenia przed wyborami wiceprezydentów, r. m. Holeksa, imieniem chrześcijańsko-społecznych, r. m. Rymar imieniem narod.-dem. i r. m. dr Schweiber im. żydowskich socjalistów złożyli oświadczenie, że wstrzymują się od głosowania, gdyż nie biorą odpowiedzialności za gospodarkę gminną (!). Następnie przystąpiono do głosowania i obliczenia oddanych głosów.

### OGŁOSZENIE WYBORU

Po skrutynium prezydent Federowicz ogłosił na tajnym posiedzeniu wynik wyboru wiceprezydentów.

W głosowaniu brało udział 97 radców miejskich.

Na tow. dr. Emila Bobrowskiego padło 55 głosów, zaś na r. m. Piotra Wielgusa 33. R. m. Muczkowski otrzymał 30 głosów, zaś 16 kartek oddano białych. Wybrano więc tow. dra Emila Bobrowskiego i r. m. Piotra Wielgusa wiceprezydentami miasta.

Po ogłoszeniu wyborów, prezydent Federowicz odebrał od nowych wiceprezydentów przysięgę, poczem powitał wiceprezydentów, zaznaczając, że obaj nowo wybrani wiceprezydenci znani są i zasłużeni w sferach miejskich. Większość głosujących za dr. Bobrowskim nie podzielała jego przekonań politycznych, a jednak głosowali za nim, będąc zdania, że nie będzie się na swoim nowym stanowisku kierował żadnymi względami partyjnymi. Znaną jest jego praca społeczna i działalność w zakresie aprowizacji, dlatego też spodziewamy się, że dr. Bobrowski wyłoży wszystkie swoje siły w kierunku pracy aprowizacyjnej, zwłaszcza dziś, w chwili wprowadzenia wolnego handlu. Jego wiadomości fachowe dają również przekonanie, że dr. Bobrowski rozwinie energiczną działalność w kierunku uzdrowienia stosunków sanitarnych w Krakowie. Dr. Wielgus znany jest również dobrze w naszych kołach, a jego dotychczasowa praca w Radzie miejskiej zapewnia nas również, że nadzieje w nim pokładane nie zawiodą. Składam wreszcie imieniem własnem i Rady miejskiej nowo wybranym wiceprezydentom najserdeczniejsze życzenia. (Oklaski).

### PRZEMÓWIENIE WICEPR. WIELGUSA

Za zaufanie, jakie Rada okazała mi, porucząc mi mandat wiceprezydenta i za serdeczne słowa p. prezydenta serdecznie dziękuję. Nowego stanowiska nie będę traktował, jako zaszczytu, ale jako nową placówkę pracy. Wiem, że na tem stanowisku będę niejednokrotnie spotykał przeszkody i trudności, praca bowiem będzie ciężką. Prezydium musi obecnie przystąpić przede wszystkim do sanacji stosunków finansowych, które są w stanie wielkiego zaniedbania. Dlatego też w nowej pracy muszę mieć

zaufanie nie tylko tych, którzy mnie wybrali, lecz także i ci, którzy głosowali przeciwko mnie, nie powinni stawiać trudności. Pracować chcę i będę dla wszystkich warstw bez względu na przekonania polityczne i wyznaniowe.

### PRZEMÓWIENIE WICEPR. TOW. DRA BOBROWSKIEGO

Następnie przemówił wicepr. tow. dr. Bobrowski, zaznaczając, że posłuszny nakazowi partii przyjmuje mandat, nie ma jednak zamiaru wygłaszać programowej mowy, a to ze względu na genezę dzisiejszej Rady. Przecież musi potrącić o kilka punktów swojej przyszłej działalności. Wchodząc do prezydium miasta — mówił dr. Bobrowski — będę się starać rozwinąć pracę w kierunku reformy miejskich stosunków finansowych, aby nie szły po drodze opłat i podatków pośrednich, podrażających artykuły codziennej potrzeby. Gmina i państwo muszą sięgnąć przedewszystkiem do worków ludzi bogatych. Pragnę również, aby stosunek gminy do pracowników miejskich oparty był na odmiennych, niż obecnie zasadach, aby gmina przejęła się nowoczesnym duchem socjalnym. Niech wszyscy pracujący obok siebie — urzędnik i robotnik — mają świadomość swych obowiązków i praw. Żądając pracy sumiennej i wydajnej od pracowników gminy musimy im dać należne prawa. Niech naszym hasłem w tem dążeniu będzie napis widniejący na bramie magistratu: „Labor et dignitas“. Wybrałście mnie, nie podzielaając moich przekonań politycznych. Sądzę więc, że w przyszłości będziecie popierać mnie tam, gdzie będę starał się szczerze i uczciwie poprawić stosunki gminne. Wchodzę jako reprezentant klasy pracującej, wprowadzić nie drogą walki, lecz również bez kompromisów, ugody i szacherek. Panowie bowiem uznaliście potrzebę, aby przedstawiciel klasy pracującej był obecny w Radzie, a partya uznała możliwość wystąpienia tam swego przedstawiciela. Będę przedstawicielem partii, będę walczył o zrealizowanie postulatów partii, a w pierwszym rzędzie reformy wyborczej gminnej, ale będę pracował dla dobra całego miasta. (Huczne oklaski).

### SPRAWA TEATRU POWSZECHNEGO

Następnie po krótkiej przerwie przystąpiono do sprawy Teatru powszechnego. Referował wicepr. Rolle.

Po referacie przedstawił wiceprezydent Rolle następujący wniosek Komisji teatralnej sekcji I, II i III:

Z powodu przewidywanego dalszego znacznego deficytu miejskiego teatru powszechnego, prowadzącego dramat, wodewil i operetkę, miejski teatr powszechny zamyka się z końcem sezonu 1920—21.

Poleca się Komisji teatralnej, aby w swoim czasie przedłożyła Radzie miejskiej sprawozdanie o działalności artystycznej i finansowej miejskiego teatru powszechnego za cały okres prowadzenia go w zarządzie gminy.

Wykonywanie koncesji miejskiej teatralnej w budynku teatru przy ul. Rajskiej powierza się Krakowskiemu Towarzystwu operowemu od sezonu 1921—22 na prowadzenie także opery i operetki na własne ryzyko i niebezpieczeństwo.

Upoważnia się prezydium m. wspólnie z Komisją teatralną do ułożenia odrębnego kontraktu, przyczem Rada m. zastrzeże, że kontrakt opiewać ma na lat 10, z prawem wypowiedzenia w ciągu stycznia każdego roku od następnego sezonu. Wypowiedzenie to ze strony gminy nastąpić może w wypadkach nierozpoczęcia któregośkolwiek ze sezonów w ciągu września każdego roku, w razie stwierdzonego naszczenia majątku gminnego, w zabudowaniach lub w inwentarzu, poza zwykłym użyciem, w razie stwierdzenia przez Komisję teatralną, że poziom



przedstawień nie odpowiada wymogom artystycznym.

Celem gwarancji finansowej, przedstawił Towarzystwo prezydium m., przed podpisaniem umowy, osobę, która byłaby zdolną majątkowo przyjąć odpowiedzialność za zobowiązania Towarzystwa z tytułu prowadzenia teatru w każdym sezonie.

Celem przyjęcia z pomocą Krakowskiemu Towarzystwu operowemu, oraz celem umożliwienia stałego wystawiania oper w ciągu każdego sezonu, udziela się Towarzystwu operowemu 3,000.000 Mkp, z tem, że kwota 2,000.000 Mkp. ma być użyta pod kontrolą prezydium miasta jako bezzwrotna subwencja na przystosowanie budynku teatralnego przy ul. Rajskiej do przedstawień operowych, — 1,000.000 Mkp. jako zwrotna, bezprocentowa zaliczka na zakupno koniecznego inwentarza teatralnego. Zaliczka zabezpieczona będzie na inwentarzu teatralnym Towarzystwa operowego.

Na pokrycie zaliczki Towarzystwo operowe płacić będzie corocznie 200.000 Mkp. przez lat 5 (pięć), zaś tytułem czynszu za używanie budynku, oraz inwentarza miejskiego teatru powszechnego płacić będzie Towarzystwo gminne w ratach miesięcznych, poczynwszy od 1 września 1922 r. przez pierwsze lat pięć po 200.000 Mkp., przez dalsze lata po 400.000 Mkp. rocznie.

Niedotrzymanie lub zmiana zasadniczych postanowień kontraktu, stwierdzona przez Komisję teatralną w obecności reprezentantów krakowskiego Towarzystwa operowego, powoduje za sobą rozwiązanie umowy od najbliższego sezonu. Rozwiązanie kontraktu następuje również na wypadek rozwiązania krakowskiego Towarzystwa operowego lub istotnego jego przekształcenia się w inne Towarzystwo.

Upoważnia się prezydium m. wspólnie z Sekcją skarbową, do zaciągnięcia pożyczki na powyższy cel w jednej z tutejszych instytucji finansowych, na warunkach możliwie najkorzystniejszych, w wysokości trzech milionów Mkp. (3,000.000). Do podpisania ośnośnych dokumentów upoważnia się prezydent m., względnie jego zastępcę.

Zastrzega się, że kwoty uzyskane służyć mają na amortyzację wszelkich pretensyj, wynikłych z prowadzenia teatru powszechnego.

Do kontroli nad robotami adaptacyjnymi powołuje się Komitet, złożony z radców miejskich Potoczka, Romanowskiego i Oplustilla.

Z uwagi na artystyczną kontrolę nad działalnością Towarzystwa operowego upoważnia się prezydium m. w porozumieniu z Komisją teatralną do kooptowania jednego członka komisji teatralnej ze sfery znawców muzycznych w Krakowie.

Następnie przystąpiono do dyskusji, w której brał udział r. m. Adelman r. m. tow. Jasiński, i. i.

R. m. tow. Jasiński postawił wniosek, aby celem uprzyętnienia teatru muzycznego sferom urzędniczym i robotniczemu, zastrzeżono w kontrakcie jedno przedstawienie w tygodniu po cenach niższych.

Wnioski komisji teatralnej, Sekcji I, II i III, oraz r. m. tow. Jasińskiego uchwalono. Z kolei wybrano czterech delegatów i czterech zastępców do Rady szkolnej okręgowej miejskiej. Delegatami zostali: dr Schneider, tow. dr Müller, dr Ign. Landau i r. m. Rymar, zaś zastępcami: ks. Kasprzyk, St. Nowak, dr Muczkowski i dr Ehrenpreis.

Dalej udzielono oddziałowi wioślarskiemu „Sokół” w Krakowie subwencji na urządzenie obchodu „Wianków”, w kwocie 60.000 mp., oraz uchwalono wnioski komisji drogowo-kanalowej w sprawie regulacji szeregu ulic i pokrycia ośnośnych kosztów przez właścicieli realności oraz gminę. Podczas dyskusji nad tą sprawą r. m. Drobniaak, chrześ. społeczny, bronił z całą zapalczywością kamieniczników i postawił wniosek, aby starą ustawę budowlaną zmienić. Obroncy kamieniczników odpowiedział rzeczowo r. m. tow. dr Rosenzweig. Wniosek r. m. Drobniaaka odesłano do komisji drogowo-kanalowej.

## Bomba w Madrycie

**Paryż.** (PAT) Wiedeńskie Biuro Korespondencyjne donosi: W Madrycie onegdajszej nocy wybuchła bomba przed Grand hotelem. Wybuch wywołał wielką panikę wśród gości hotelowych. Nikt nie odniósł ran. Lekkie obrażenia odniósł poseł angielski.

# Na Górnym Śląsku

Klerykali przeciw Polsce. — Dymisya generała Leronda

## Wysłannik papieski przeciw Polakom

**Bytom** (tel. wł.). Komisarz apostolski, monsignore Ogno, wydał do duchowieństwa i do ludności katolickiej na Górnym Śląsku list pasterski, w którym namiętnie występuje przeciw Polakom, za to, że w obronie swych praw narodowych za broń chwycili i piętnuje księży polskich jako „burzycieli pokoju i porządku”, zarzucając im, że „nie wstydzi się stanąć na czele zbrojnych szeregów i nawoływać do krwi rozlewu”, zamiast słuchać biskupa. „Wasz przywódca, biskup, ustanowiony przez Ojca św., to eminencja ks. biskup wrocławski”. Jemu się posłuszeństwo należy.

Ten list pasterski, wydany w Opolu dnia 28 czerwca, zawiera dopisek nakazujący subgrawi, opublikowanie listu z ambon w niedzielę dnia 10 lipca, a dziekanom dopilnowanie wykonania tego polecenia.

**Warszawa** (tel. wł. „Naprzodu”). Krąży pogłoska, że rząd polski zwrócił się do Watykanu o odwołanie monsignora Ogno z Górnego Śląska, za jego list pasterski, zwrócony przeciwko Polakom.

## Rozbrojenie do 17 lipca

**Gdańsk.** (PAT) „Danziger Zeitung” donosi z Wrocławia, że komisja międzysojusznicza w Opolu opublikowała rozporządzenie w sprawie

terminu rozbrojenia. Na mocy tego rozporządzenia każdy będący w posiadaniu broni albo amunicji, po dniu 17 lipca podlega karze od dwóch miesięcy do pięciu lat więzienia, względnie grzywnie i niema prawa korzystania z amnestyi.

## Odwołanie czy urlop generała Leronda

**Warszawa.** (Tel. wł. „Naprzodu”). Z Paryża donoszą, że wielkie tam wywarła wrażenie prośba generała Leronda o odwołanie go ze stanowiska komisarza rządu francuskiego i przewodniczącego komisji międzysojuszniczej na Górnym Śląsku. Jakkolwie generał Lerond motywuje swą prośbę stanem zdrowia, to jednak prasa paryska dopatruje się w tym fakcie wyniki wpływów Anglii.

Równocześnie atoli donoszą z Londynu, że tam oficjalnie zaprzeczają, jakoby generał Lerond miał ustąpić ze swego stanowiska. Wprawdzie ma on w najbliższych dniach istotnie opuścić Opole, ale tylko na to, by udać się do Paryża celem poddania się tam operacyi, koniecznej z powodu otwarcia się rany, którą odniósł na wojnie. Będzie to jednak nie ustąpienie, lecz tylko urlop na czas kuracyi. W każdym razie generał Lerond wyjedzie z Górnego Śląska dopiero po sporządzeniu dla Rady Najwyższej sprawozdania, które opracuje wspólnie ze swymi kolegami z komisji międzysojuszniczej, w kwestyi podziału Górnego Śląska.

# Bolszewicy obniżają markę polską

Sensacyjne rewelacje

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

**Warszawa, 11 lipca.**

Dzisiejszy „Przegląd Wieczorny” podaje od osobistości dobrze poinformowanej sensacyjne rewelacje w sprawie zakulisowych machinacji, powodujących obniżanie waluty polskiej na rynkach europejskich. Czynią to mianowicie bolszewicy rosyjscy, którzy muszą kupować za gotówkę surowce i gotowe towary zagranicą i potrzebują w tym celu obcej waluty i to o dobrym kursie, gdyż ich zapasy złota są na wyczerpaniu. Ponieważ ani sowieckie, ani carskie ruble nie mają kursu na rynkach światowych, a natomiast mają pewien kurs w państwach sukcesyjnych, przeto bolszewicy na tym fakcie oparli swój system zdobywania banknotów państw zachodnio-europejskich, głównie franków francuskich.

Z dużym powodzeniem dla siebie, a ze śmiertelnym efektem dla republiki gruzińskiej wypróbowali bolszewicy rosyjscy ten swój system nasamprzód w Gruzji. Bolszewicy posiadają oryginalne sztance 500-rublowek carskich i drukują je w ogromnych ilościach. Ponieważ można je było sprzedawać w Gruzji w zamian za walutę gruzińską, przeto kuryerzy dyplomatyczni rządu sowieckiego przywozili całemi pakami te 500-rublowki do Gruzji, gdzie za pośrednictwem rozstawionych agentów wykupowali za nie walutę gruzińską, a za tę skupowali następnie, choćby po najwyższym kursie, waluty państw zachodnio-europejskich. Pośrednicy, którzy dokonywali tej wymiany rubli carskich na walutę gruzińską, a nastę-

pnie na obcą, otrzymywali czwartą część tej ostatniej, jako prowizję.

Pod innemi nazwiskami ci sami agenci, którzy robili te transakcje w Gruzji, rozwijają teraz te same praktyki w Polsce. Mnóstwo 500-rublowek jest obecnie w obiegu na ziemiach polskich. Druk jednego banknotu 500-rublowego kosztuje bolszewików około 20 marek polskich. Za dwa takie banknoty, których produkcja kosztuje ich 40 marek polskich, kupują w Polsce 3000 marek polskich, za które agent następnie kupuje po kursie obecnym 20 franków francuskich. Ponieważ agent dostaje z tego, jako 25-procentową prowizję, 5 franków, przeto rządowi sowieckiemu pozostaje 15 franków, co stanowi olbrzymi zysk w zamian za dwa banknoty wyprodukowane kosztem 40 marek polskich.

„Przegląd Wieczorny” domaga się zastosowania daleko idących zarządzeń ochronnych przeciw tym spekulacyom, w szczególności ostemplowania banknotów carskich, znajdujących się na obszarze ziem polskich.

(Powyższe sensacyjne rewelacje nie są dość przekonujące i wymagają potwierdzenia. Bo jakkolwiek kupowanie wielkich ilości zachodnio-europejskich walut za marki polskie istotnie musi wpływać obniżając na kurs marki polskiej, to jednak masowe wykupywanie marek polskich musiałoby bodaj lokalnie wywoływać zwyżkę kursu marki polskiej, a tego objawu nigdzie w Polsce nie widać. Dlatego cała ta wiadomość wydaje się wątpliwą. — Przypisek redakcyi „Naprzodu”.

## Umizgi czeskie

**Praga.** (PAT) „Tribuna” zamieszcza dłuższy artykuł byłego czesko-słowackiego charge d'affaires w Warszawie, radcy legacyjnego dr Nowaka, który w ciepłych słowach występuje za czesko-polskim zbliżeniem, zwłaszcza na polu gospodarczym. Nowak udowadnia w swoim artykule, że stosunki w Polsce zmieniły się obecnie bardzo na korzyść. Najwyższy czas, aby zerwane wskutek rozmaitych wydarzeń politycznych stosunki, na nowo nawiązać. W całej Polsce powraca powoli zaufanie do firm czeskich. Byłoby również koniecznem, aby Czesi powołali do życia organizację gospodarczą, która by ułatwiła producentom czeskim sprzedaż tych

towarów w Polsce za polskie marki. Artykuł w końcu wskazuje na to, że stosunki gospodarcze z Polską ożywią się z chwilą zawarcia układu handlowego.

**Praga.** (PAT) Jak donoszą dzienniki niemieckie, wychodzące w Czechosłowacji, wkrótce przyjdzie do narad politycznych pomiędzy prezydentem ministrów Pasiczem, ministrem spr. zagranicznych Take Jonescu i ministrem Beneszem. Na konferencji tych mężów stanu w Marienbadzie będą omawiane przedewszystkiem sprawy, które mają być poruszone na konferencji w Porto Rose. W istocie jednak chodzi o to, aby zacieśnić stosunek Rumunii do małej ententy. Minister Benesz będzie się starał wciągnąć również Polskę do małej ententy.



# Przeciw wygłodzeniu robotnika!

Mowa p. dra Emila Bobrowskiego

Na posiedzeniu Sejmu z dnia 7 lipca odbyło się głosowanie nad ustawą o wprowadzeniu wolnego handlu zbożem i ziemio-  
płodami. Zgubne skutki tej ustawy dla wyżywienia szerokich mas ludowych wykazał poprzednio tow. Dr Diamand. Z okazji trzeciego czytania tej zabójczej ustawy zabrał głos poseł tow. Dr Bobrowski, który usiłował jeszcze w ostatniej chwili stępić ostrze ustawy, która oby nie stała się zagwią, którą podpalać może i zniszczyć zupełnie gmach państwowości wolnej Polski! Ale niestety, silne przemówienie posła tow. Dra Bobrowskiego było głosem wołającego na puszczy, — i ustawa w trzecim czytaniu została uchwalona, a tem samem wszystkie poprawki socjalistów odrzucono!

Czyżby to był... początek końca? Czyżby na dziejowym zegarze Polski zbliżała się jej... godzina dwunasta?...

Poseł tow. Dr Bobrowski w te przemówił słowa, daremnie pukając do sumienia i uczciwości zachłannych agraryuszów:

W poważnej chwili ostatni raz podnosimy głos protestu przeciw zamiarowi wprowadzenia wolnego handlu.

Na ostatnim posiedzeniu Sejmu poseł Diamand w dłuższej, poważnej mowie przedstawił Sejmowi cały ogrom niebezpieczeństwa, jakie za sobą pociągnąć musi nie tylko dla ludności robotniczej i miejskiej, lecz i dla całego państwa, wprowadzenie wolnego handlu. Wskazał jasno i wyraźnie na ten ścisły związek, jaki istnieje między wartością waluty a ceną zboża. Głos ten nie pomógł! Sejm większością, w drugim czytaniu, uchwalił wolny handel, ale zaledwie parę dni od tego czasu minęło, gdy hasło wolnego handlu z Sejmu rozniósł się po kraju i oto jesteśmy świadkami niebywałej orgii spekulacyjnej i niesłychanego paskarstwa w handlu zbożem! Oto widzimy, że dziś cena zboża na piu doszła już do 12 tysięcy marek za cetnar metryczny. Fakta te sprawiły, że jeden z wybitnych posłów ludowych sam musiał dziś przyznać, że jednak w mowie swej miał poseł Diamand wiele racji.

Jeżeli panowie zwrócicie uwagę na to, co się dzieje na skutek tej uchwały Sejmu i co stanie się w Poznańskim, gdzie dotąd był sekwestr, gdzie dotąd, dzięki sekwestrowi, 1 kg. chleba kosztował 10 marek, a gdzie trzeba będzie dziś te cenę podnieść o pięćset procent, chleb będzie musiał kosztować 60 marek, — należy się zapytać, czy ludność dawnego zaboru pruskiego wytrzyma to obciążenie, czy zdolna będzie płacić te 60 marek i czy to niezmierne podwyższenie ceny tam nie doprowadzi do poważnego konfliktu? A u nas, w reszcie Państwa, widzimy, że znosi się na gwałt Urząd walki z lichwą, że ze sfer interesowanych jest napór

na Rząd, ażeby wogóle ustawę o walce z lichwą znieść, ażebyśmy do tego okresu wolnego handlu weszli bez żadnych ograniczeń i kautel prawnych przeciw lichwiarzom zboża. Ceny wzrosną niesłychanie, a w ślad za tem pójda żądania urzędników, żądania robotników...

I pytam się, czy państwo jest w stanie wytrzymać, czy państwo będzie w stanie płacić urzędnikom tyle, ile zwyżka cen chleba będzie wymagała?

Odbije się to w niepomiarnej stopniu i na innych artykułach, a w pierwszym rzędzie na węglu. Dziś cetnar węgla dochodzi do 800 marek. Robotnicy węglowi mają zapewnioną aprowizację do 1 października. A co będzie po 1 października, jeśli ustanie aprowizacja państwowa? Wtedy płaca robotników węglowych będzie musiała znacznie być podwyższoną i znowu cena węgla na zimę niepomiarnie wzrośnie i wtedy miasta znajdujące się w sąsiedztwie ciężkim położeniu. Drewno, węgiel, chleb i wszystkich innych artykułów żywnościowych popchnie ludność miast, nie tylko ludność robotniczą, do aktów rozpory i popchnie całe państwo do ruiny.

I dlatego już przedtem wielokrotnie uważaliśmy za swój obowiązek ostrzedz Sejm i przed wprowadzeniem wolnego handlu zwrócić uwagę, że odpowiedzialność za to, co przyjdzie, ponosi Rząd i obecna większość Sejmu, która nie licząc się z potrzebami ludności i nie respektując interesów całego państwa, prowadzi to państwo do ruiny. I dlatego też w tej ostatniej chwili ponawiamy swój wniosek, zgłoszony na ostatnim posiedzeniu Sejmu:

„Sejm przechodzi do porządku dziennego nad przedłożonym projektem ustawy o zniesieniu ograniczeń w zakresie obrotu ziemio-  
płodami i wzywa Rząd, aby do trzech dni przedłożył Sejmowi projekt ustawy o całkowitym sekwestrze ziemio-  
płodów, a w szczególności zboża”.

Gdyby nasz wniosek nie został przyjęty, uważalibyśmy za potrzebne wprowadzić cały szereg poprawek do ustawy, a w pierwszym rzędzie do art. 2, który przewiduje w ostatnich dwóch wierszach: „Upoważnienie dla ministra aprowizacji w sprawie regulacji i likwidacji w zakresie rządowych świadczeń żywnościowych”.

Panowie przekonaliście się, że wobec niesłychanego wzrostu cen, nie można Rządu uwolnić od zobowiązań żywnościowych wobec kolejarzy, robotników, górników i robotników ciężko pracujących...

Dlatego też konieczną rzeczą jest utrzymanie nadal wszystkich zobowiązań rządu wobec tych kategorii pracowników.

Dalej chodzi o to, ażeby przy imporcie z

zagranicy, specjalnie artykułów pierwszej potrzeby, nie tylko usunąć wszelkie ograniczenia, ale także i utrudnienia. Ograniczenia wynikają z rozporządzeń ustaw i przepisów, utrudnienia wynikają z samowoli i nadużyć. Faktem jest, że import towarów mogą przeprowadzić tylko ci, którzy dają łapówki. Ja stwierdzam z tej trybuny, że na granicy wschodniej można wwozić zboże i towary, ale najpierw trzeba dać łapówkę żołnierzowi bolszewickiemu, a następnie urzędnikowi i żołnierzowi polskiemu. Kto tego nie robi, ten na mocy istniejącego rozporządzenia nie jest w stanie sprowadzić nic z zagranicy. Dlatego jest koniecznem, ażeby utrzymać pierwotne brzmienie odnośnego artykułu: „Znosi się wszelkie ograniczenia i utrudnienia w zakresie importu artykułów pierwszej potrzeby”.

Artykuł 4 pragnąłbym uzupełnić i rozszerzyć i proponuję artykuł 4 w następującej formie:

Dla zabezpieczenia aprowizacji urzędników państwowych i komunalnych, kolejarzy, górników, osób pracujących w przemyśle i handlu, robotników ciężko pracujących, bezrobotnych i pobierających renty i emerytury, utworzy Rząd drogą zakupów wewnętrznych i zagranicznych potrzebne zapasy zboża i maki. Rozdziałem pomiędzy wyżej wymienionych konsumentów zajmą się spółdzielnie względnie zrzeszenia odpowiedzialnych grup, ewentualnie w razie braku spółdzielni zarządy miast”. Jako drugi ustęp: „Spółdzielnie i gminy, przyjmujące obowiązki rozdziału żywności, pod ścisłą kontrolą władz, korzystający przy nabywaniu zboża od Rządu, korzystają z kredytu od Rządu w wysokości 50 procent ceny kupna.

Ustęp 3: Transporty żywnościowe tych spółdzielni mają pierwszeństwo przed innymi transportami komunikacji lądowej i wodnej.

W głosowaniu imiennem przyjęto całą ustawę o wolnym handlu.

## Nowy minister aprowizacji

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Naczelnik Państwa podpisał nominację posła Grzegorz-  
skiego (piastowiec) ministrem aprowizacji.

## Nie odnosi się do Małopolski!

Warszawa. (PAT) Ogłoszony dnia 8 bm. komunikat biura prasowego ministerstwa skarbu w sprawie składania zeznań o dochodach wymaganych w myśl ustawy z dnia 16 lipca b. r. jedynie omyłkowo został podany do prasy małopolskiej. Redakcja polskiej Agencji Telegraficznej.

—ooo—

### PRZEGLĄD LITERACKI

## Parasol noś i przy pogodzie

Pod tym oryginalnym tytułem wyszła niedawno zgrabna książeczka Remigiusza Kwiatkowskiego, zawierająca wiązanek przekładów aforyzmów wschodnich, a mianowicie chińskich, japońskich, hinduskich, arabskich i perskich. Narody azjatyckie posiadają szczególną skłonność i zdolność tworzenia zręcznych i dowcipnych aforyzmów, w których zwięźlim kształcie zamykają prawdy proste i niewyszukane, niemniej jednak streszczające głęboką mądrość życiową. Dobry wybór tych aforyzmów azjatyckich przyswoił literaturze naszej w miłej formie p. Remigiusz Kwiatkowski, znany orientalista. Aby dać pojęcie o ich egzotycznym wdzięku, przytoczymy tu kilka. Zaczniemy od pierwszego który nadał tytuł całej książeczce.

#### Aforyzmy chińskie

Parasol noś i przy pogodzie,  
nietylko gdy deszcz pada,  
choć dzisiaj nie jest to już w modzie,  
parasol noś i przy pogodzie...

I przy najszystszy nieb obwodzie  
wypelza chmur gromada —  
parasol noś i przy pogodzie,  
nietylko gdy deszcz pada.

Trzy razy pomyśl, potem zrób,  
a wyda czyn owoce,  
nie będzie tylko próbą prób,  
trzy razy pomyśl, potem zrób...

Dobrze się przedtem w sobie skup,  
zbierz siły swe i moce —  
trzy razy pomyśl, potem zrób,  
a wyda czyn owoce.

Pomyśl w lewo, pomyśl w prawo  
i pomyśl pośrodku,  
a do celu dojdiesz żwawo,  
pomyśl w lewo, pomyśl w prawo...

Tak pokieruj całą sprawą,  
jak niemi na motku —  
pomyśl w lewo, pomyśl w prawo  
i pomyśl pośrodku.

#### Aforyzmy japońskie

Domu, który płonie,  
nie gaś łuszczywaniami,  
coż po tej obronie?  
pewniej dom ci spłonie!

Poopalasz dlonie,  
siądziesz nad zgłiszczami —  
domu który płonie,  
nie gaś łuszczywaniami.

Kobiety nie bij nawet kwiatem,  
nie wolno, nie masz prawa,  
czyś jej kochankiem, mężem, bratem,  
kobiety nie bij nawet kwiatem...

Czyn ten ohałbi cię przed światem,  
okryje cię niesława —  
kobiety nie bij nawet kwiatem,  
nie wolno, nie masz prawa!

Gdybyśmy bliźnich swych nie znali,  
nie znalibyśmy nienawiści,  
w wiecznej miłości byśmy trwali,  
gdybyśmy bliźnich swych nie znali...

Lecz cóż? gdy wielcy dziś i mali  
zabić gotowi są w zawiści —  
gdybyśmy bliźnich swych nie znali,  
nie znalibyśmy nienawiści.

#### Aforyzmy hinduskie

Nie będzie ten braminem  
kto sobie łeb ogoli,  
świętym go zmaści płynem,  
nie będzie ten braminem...

Chcąc bożym stać się synem,  
bożej potrzeba woli —  
nie będzie ten braminem,  
kto sobie łeb ogoli.

Zrób dziś, co jutro zrobić masz,  
pamiętaj zawsze o tem,  
wstydem nie spłoni ci się twarz,  
zrób dziś, co jutro zrobić masz.

Największy bowiem w tem błąd nasz,  
iż wszystko ma być potem —  
zrób dziś, co jutro zrobić masz,  
pamiętaj zawsze o tem.



# Ostatnia nota Cziczierina

## Prowokacyjne żądanie rosyjskie

Od zawarcia pokoju ryskiego rząd polski zasypywany jest notami z Moskwy z różnemi skargami na łamanie — jak twierdzą te pisma — umowy w Rydze zawartej.

Rząd bolszewicki niezadowolony jest z tego, że na terytorium Polski korzystają z prawa azylu ludzie, którzy się zaangażowali byli w czynnej walce przeciw rządowi sowieckiemu.

Coprawda, vice versa — w Rosji sowieckiej nie tylko przebywają, ale zajmują wysokie stanowiska obywatele, niewątpliwie polscy, których rząd rosyjski chciał zbrojnie wprowadzić na stanowiska naczelne w Polsce, gdy próbował z Polski uczynić podwładną sobie republikę sowiecką.

Jeżeli rząd rosyjski, względnie komisarz dla spraw zagranicznych, Cziczierin, stoi na stanowisku, że pokój pomiędzy obu państwami wymaga takiego zatarcia wspomnień wojennych, iżby strona polska usunęła wszelkie osoby nie polskiego pochodzenia, skompromitowane w oczach rządu bolszewickiego, to na siebie nakładłby tem samem obowiązek takiego postąpienia wobec osób pochodzenia nierosyjskiego, których działalność zwracała się przeciwko władzy polskiej. Inaczej byłoby to jakby przygaszenie kotła garnkowi.

Rząd rosyjski, czując pewną nielogiczność swoich utyskiwań i gróźb, przeszedł w ostatniej nocy Cziczierina do twierdzenia, jakoby Polska przy pomocy owych wrogów rządu sowieckiego gotowała się do akcji zbrojnej przeciwko Rosji.

Czy rzeczywiście Cziczierin ma tak fantastyczne w chwili dzisiejszej informacje, czy też kontynuuje dawną politykę kwerulancką carów Moskwy wobec Polski — politykę, polegającą na ciągłym wytykaniu, że Polska narusza dobre stosunki z sąsiadem wschodnim, gdyż rząd polski toleruje wadliwe wypisywanie tytułów carskich i nie poddaje karom sprawców takiej swawoli.

Zapewne, że ów powód do obrazy z doby czasów różni się od tego, co wciąż powtarza komisarz Cziczierina. Ale zachodzi tu podobieństwo metody, mianowicie ciągłego zasypywania rządu polskiego skargami na jeden temat; podtrzymywanie ciągle polemiki dyplomatycznej.

W Polsce tak dalece opinia publiczna przekonała się o niezbędności pokoju, że możliwem stało dyskutować o porozumieniu z najgorszym sąsiadem, który nam zagrażał najbezpieczniejsze, rdzennie terytoria polskie na Śląsku Cieszyńskim, więc doprawdy trudno sobie wyobrazić, iżby alarmy moskiewskie oparte były na istotnie ściślych danych. Tembardziej, że z Rosją sowiecką rozgraniczyliśmy się bez niczyjego dyktatu, z góry nas krzywdzącego.

A rosyjski komisarz dla spraw zagranicznych używa przytem i argumentów, które wyglądają, jakby plotki, zaczerpnięte z opowiadań kumoszek. Twierdzi mianowicie, jakoby polski sztab generalny wysyłał do Rosji truciznę, aby

w razie powstania przeciw rządowi sowieckiemu spowodować masowe wyrzucie żołnierzy czerwonej armii.

Rzecz jest rzędu polskiego i wojskowych czynników polskich zająć się bliżej zarzutami, podniesionymi przez stronę rosyjską. I jeżeli w tych zarzutach byłoby istotnie coś, co naruszałoby obowiązania ryskie — temu kres położyć.

Natomiast musimy podnieść niesłychany ton w zakończeniu cziczierinowskiej noty.

Zakończendo to brzmi:

Rząd rosyjski domaga się niezwłocznego usunięcia z terytorium polskiego obu braci Sawinkowych, Filosofova, Miagkowa, Odinca, Dickhafa, Derentala i innych członków R. K. P. jak również i ich agentów. Następnie usunięcia Petlury, Tłutiułuka, Mordalewicza, Orlicza, Struka i innych kontr-rewolucjonistów ukraińskich razem z ich agentami, tudzież Złotckiego i innych przywódców białoruskich organizacji kontrrewolucyjnych, pułkownika Gnilogrybowa i innych osób, znajdujących się na czele kozackich grup kontr-rewolucyjnych i ich agentów.

Rząd rosyjski domaga się niezwłocznego zorganizowania w Warszawie mieszanej Komisji rosyjsko-polskiej z udziałem przedstawicieli Republiki Sowieckiej, Ukraińskiej i Białoruskiej w celu ostatecznego ustalenia listy osób podlegających wysiedleniu poza wymienionymi wyżej osobami.

Rząd rosyjski domaga się oficjalnego rozwiązania wszystkich armij i oddziałów utworzonych w zamiarach wrogich dla Republiki Sowieckiej i internowania w obozach koncentracyjnych zwolenników tych organizacji. Poza tem domaga się zarządzenia istotnie skutecznych środków celem przerwania wszelkiego kontaktu między nimi a poszczególnymi ugrupowaniami kontr-rewolucyjnymi i pozbawienia ich wszelkiej możności wywierania jakiegokolwiek wpływu.

Rząd rosyjski domaga się, ażeby wskazanej Komisji mieszanej była polecona również kontrola nad uskutecznieniem tych zarządzeń oraz wszelkich środków, zmierzających ku usunięciu wszelkiego niebezpieczeństwa, które może zagrażać Republice Sowieckiej ze strony byłych ugrupowań kontr-rewolucyjnych, znajdujących się na terytorium polskim. Wreszcie rząd ten domaga się pod kontrolą i kierownictwem tejże Komisji mieszanej ukarania urzędników i innych obywateli polskich, na których spada wina popełnienia wymienionych czynności.

W tym wypadku wcale trafnie ocenia ów występ warszawski „Naród“, pisząc:

„Żądania, z jakimi do Polski ośmiela się zwracać Cziczierin, przypominają słynne ultimatum Austrii do Serbii, które doprowadziło do wojny światowej. Rząd polski ma wywalić ze swych granic cały szereg Rosyan, wrogów bolszewizmu, dalej ma rozbroić wszystkie oddziały (?) utworzone dla celów, wrogich sowieckim i obywatelom także i grupy rosyjskie. W dodatku ma to zrobić pod kontrolą sowiecką.

Gdyby rząd sowieckich miał elementarne wyobrażenie o przyzwoitości międzynarodowej i mógł być odpowiednio traktowany, jego nota miałaby znanie symptomatu wojennego i wymagałaby z naszej strony przedsięwzięcia nadzwyczajnych środków.

Wiedząc wszakże z kim mamy do czynienia, możemy całą sprawę traktować o wiele chłodniej.

Konkluzya zatem: jeżeli skargi rosyjskie doprowadzą na wykrycie czyichś nadużyć, niezgodnych z literą traktatu, należy, powtarzamy, to usunąć. Zasadniczo jednak zastrzedz się wobec komisarzy rosyjskich przed używaniem podobnego tonu i uroszczeniami wprowadzenia swojej kontroli na terytorium polskim — słowem przeciw dzikim pomysłom austriackim z 25 lipca 1914 r., które Wiedeń prowokował Serbii.

## Sprawy partyjne

### DO WSZYSTKICH ORGANIZACJI POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

Prosimy wszystkie obwodowe i okręgowe komitety partyjne o przysłanie nam niezwłocznie spisu nazwisk delegatów i delegatów, wybranych na XVIII kongres PPS. Spisy te są niezbędne dla przygotowania zawczasu dla delegatów kart, dających prawo głosowania na Kongresie.

Sekretaryat generalny PPS.

### Z CENTRALNEGO KOMITETU WYKONAWCZEGO PPS

W dniu 7 lipca odbyło się posiedzenie centralnego komitetu wykonawczego PPS przy udziale tow. Arciszewskiego, Barlickiego, Daszyńskiego, Diamanda, Dobrowolskiego, Kwapińskiego, Malinowskiego, Moraczewskiego, Niedziałkowskiego, Praussowej, Szczerkowskiego i Ziemięckiego.

Przewodniczył tow. Ziemięcki.

Na sprawozdawcę z działalności Rady Naczelnej i CKW wyznaczono tow. Ziemięckiego; z działalności ZPPS tow. Barlickiemu; referat o taktyce politycznej powierzono tow. Perlowi, przyznając zarazem koreferat wnioskodawcom rezolucji mniejszości; referat w sprawie kampanii wyborczej tow. Daszyńskiemu.

Postanowiono wyłonić specjalną Komisję w składzie tow. Kwapińskiego, Praussowej i Śledzińskiego dla przygotowania materiałów, któreby ułatwiły prace komisji mandatowej kongresu przy repartycji mandatów. Punktem wyjścia dla odnośnych obliczeń będzie zgodnie z praktyką XVI i XVII Kongresów ilość wykupionych przed 1 czerwca r. b. marek partyjnych. Wszystkie organizacje, które mają jakiegokolwiek wątpliwości co do należnych im ilości mandatów, winny zwracać się do tej komisji pod adresem sekretaryatu generalnego PPS, Warszawa, Warecka 7.

### ZEBRANIE PARTYJNE W KRAKOWIE

Przemówienie tow. Daszyńskiego. — Wybór delegatów na XVIII Kongres PPS.

W niedzielę 10 lipca przed południem w sali Związku przy ul. Dunajewskiego odbyło się zebranie towarzyszy partyjnych, zwołane celem dokonania wyboru delegatów na Kongres PPS. Przewodniczył tow. Hoffman. Referat o sytuacji politycznej wygłosił poseł tow. Daszyński. Referent skreślił dzieje ostatnich walk PPS o najdonioślejsze sprawy dla klasy robotniczej i państwa, a przede wszystkim podniósł niespożyte zasługi naszej partyi, położone w okresie walk o obronę państwa przed najazdem i o pokój. Pokój — to zasługa PPS, która konsekwentnie walczyła o zakończenie wojny, a decydujący wpływ na szybkie i stanowcze zawarcie pokoju wywarła przez udział swego reprezentanta w rządzie koalicyjnym obrony narodowej. Wzrost reakcji i okrucieństwa militarystów wybujałego w okresie wojny, można było ukroić i usunąć tylko przez zawarcie pokoju, którego sprawcą tow. Daszyński cały swój wpływ, wiedzę i pracę, będąc w rządzie, poświęcił. Mowca wskazał na niebezpieczeństwo grożące klasie robotniczej z powodu wprowadzenia wolnego handlu, niesącego ogromną drożyznę, która zagraża podstawom bytu ekonomicznego i kulturalnego klasy robotniczej. Wchodzimy w okres szalonej wyżki cen najniebezpieczniejszych środków utrzymania, a klasa robotnicza skupić się musi solidarnie w swych szeregach organizacyjnych, by niedopuszczyć do obniżenia swej stopy życiowej, ochronić dotychczasowe zdobycze i wywalczyć nowe. Chronić należy szeregi od rozbięcia solidarności, gdyż ciężkie zadania i walki stoją w najbliższej przyszłości przed klasą robotniczą. W końcu tow. Daszyński wskazał

### Aforyzmy arabskie

Gorszy głupi druh  
niż rozumny wróg,  
zawsze z pośród dwóch  
gorszy głupi druh.

Istny to zły duch  
i kula u nóg —  
gorszy głupi druh  
niż rozumny wróg.

Dobry kur już w jajku pieje  
i z mocnego tonu,  
więc rokuja mu nadzieje,  
bo choć w jajku, a już pieje...

Kiepeki zaś się zestarzeje,  
milcząc aż do zgonu,  
bo, gdy dobry, w jajku pieje  
i z mocnego tonu.

### Aforyzmy perskie

Czemu się chełpiśz ośle,  
że wujem twym jest koń?  
Nie podnoś lba wyniośle,  
bo czem się chełpiśz, ośle?...

Niewszystkie latorośle  
jednaka szczepi dłoń —  
czego się chełpiśz, ośle,  
że wujem twym jest koń?

Lepsza sława bohatera  
niż bohater sam,  
bo, co górne, to zawiera,  
lepsza więc od bohatera...

Aureolę często zdziera  
dnia szarego kłam —  
lepsza sława bohatera  
niż bohater sam.

Politycant, gdy pijany,  
ma respekt dla pijaka,  
wnet będzie z nim zbratany  
politycant, gdy pijany...

Razem się chwycą ściany,  
zaleją znów robaka —  
politycant, gdy pijany,  
ma respekt dla pijaka.

Wchodząc, pomyśl o odwrocie,  
a wychodząc będziesz cało,  
niech ta rada trafi do cię,  
wchodząc, pomyśl o odwrocie...

Wskażę ci wypadków krocie,  
gdy się wyjście zamykało —  
wchodząc, pomyśl o odwrocie,  
a wychodząc będziesz cało.

Powyższe próbki wystarczą, aby dać wyobrażenie o zawartości tej książeczki, mającej ogromne powodzenie.



na najbliższe zadania PPS, poruszył sprawę wyborów i podkreślił znaczenie obrad zbliżającego się kongresu dla rozwoju naszej partii. Klasa robotnicza musi się silnie zorganizować w szeregach PPS, by w zbliżającej się walce o nowy Sejm odnieść jaknajwiększe zwycięstwo nad reakcją polityczną i społeczną.

Przemówienie tow. Daszyńskiego, nagrodzone rzesistymi oklaskami.

Następnie rozwinęła się ożywiona dyskusja na temat wniosków na kongres. Zabierali głos towarzysze Jaroszewski, red. Haecker, Popławski, Pankiewicz i Ziffer. Zebranie w sprawie wniosków stanęło na stanowisku rezolucyj, uchwalonych przez Radę Naczelną PPS, a podanych w statkach numerach „Naprzodu”.

Na wniosek tow. Ziffera uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

Zebranie partyjne przyjmuje sprawozdanie posła tow. Daszyńskiego do wiadomości i wyraża pełne uznanie i zaufanie Związkowi posłów PPS w Sejmie.

Przystąpiono do wyboru delegatów na Kongres. Na propozycję wydziału krak. Rady robotniczej wybrani zostali towarzysze i towarzyski: Englisch, Jaroszewski, dr Bobrowski, dr Rosenzweig, Hoffman, dr Józef Drobner, Łęgiński, Haecker, Oplustil, dr Müller, Jasiński, Pankiewicz, Mazur, Gazur, Walaszkowa, Ziębówna i Drozdziwiczowa.

Wezwaniem towarzyszy do licznego przybycia na wtorkowy odczyt tow. Daszyńskiego i okrzykiem na cześć PPS tow. Hoffman zakończył zebranie.

— 000 —

## DO WSZYSTKICH DELEGATÓW NA KONGRES

Komisja techniczna Kongresu (Łódź, Piłtowska 83) przygotowała około 200 pomieszczeń dla delegatów i delegatek w mieszkaniach prywatnych z pościelą, oprócz tego zamówiono pewną ilość pokoi w hotelach. Towarzysze delegaci, którzy chcą mieć pokoje hotelowe, zechcą o tym uprzedzić komisję, koniecznie przed 15 lipca.

Sekretariat Generalny PPS.

# KRONIKA

Kraków, 12 lipca.

## Odczyt posła Daszyńskiego

Dziś, we wtorek, o godzinie 7 wieczór, tow. poseł Ignacy Daszyński wygłosi w Krakowie, w sali Związku stowarzyszeń robotniczych (ul. Dunajewskiego 5, II. piętro) odczyt publiczny na temat: „O problemie pracy w związku z przyszłym ustrojem socjalistycznym”.

LILI WOYNICZ

## OLIWIA LATHAM

POWIEŚĆ Z NIEDAWNEJ PRZESZŁOŚCI

Z upoważnienia autorki przełożyła z angielskiego  
70 Marya Kreczowska

Tej nocy biegała po swym pokoju, buntując się przeciw bogom i ludziom. Widok martwego dziecka narzucił jej nienawistną świadomość, że ona żyje, że skazana jest żyć i dźwigać przekleństwo stalowych nerwów, które nie złamią się pod żadnym ciosem. A jednak innym ludziom tak łatwo udaje się umrzeć lub zapomnieć. Wszystko przychodzi im z łatwością: życie i śmierć, lzy i zapomnienie, — wszystko, nawet sen. Matka zmarłego dziecka niewątpliwie teraz zdrowym snem goi swe obrzękłe powieki. A na przyszłą wiosnę będzie inne dziecko i nowe sukieneczki i nowa radość z fałdzyków i zakładek, a o zmarłym dziecku się zapomni.

Jakaś pogrzebiona mara dawnej Oliwii, która znał Włodzimierz, wyłoniła się na chwilę, pełna głębokiego współczucia i serdecznego ciepła dla wszystkiego, co żyje i cierpi. Nagle oczy jej się zaćmiły na wspomnienie łzami zalanej twarzy kobiety.

Po chwili jednak wróciło drugie ja; pogardliwie odrzuciła głowę i zaśmiała się. Ach,

Zniesienie zakazu przywożenia węgla drogą kołową. Magistrat krakowski podaje do wiadomości, że z dniem 12 lipca b. r. znosi wydawanie zezwoleń na przywóz węgla drogą kołową do miasta. Węgiel tą drogą sprowadzony nie podlega odciążeniu na rogatkach miejskich. Wóźnicy obowiązani są jednak posiadać przy sobie poświadczenia odośnej kopalni i okazać je na żądanie organów kontrolnych w obrębie miasta. Zakaz wywozu węgla z miasta poza rogatkę pozostaje nadal w mocy.

Podwyższenie cen prądu i gazu. Onegdaj odbyło się posiedzenie komisji gazowo-elektrycznej pod przewodnictwem wiceprez. Sarego, na którym podniesiono ceny gazu, czynszu za gazomierze i ceny prądu. Ceny obowiązujące będą za rachunki lipcowe. Za 1 m. sześć. gazu w gospodarstwie dom. 25 mk., za 1 m. sześć. gazu do motorów 20 mk., za 1 kwg. dla prywatnych mieszkań i klatek schod. 35 mk., dla lokali 55 mk., dla motorów 30 mk. Ta znaczna podwyżka prawie w całości spowodowana została podwyższeniem ceny węgla, która n. p. dla gazowni wynosi 100 proc. w stosunku do cen z końcem maja b. r. Poza tem załatwiono parę spraw bieżących, między innymi przyjęto do wiadomości podwyżkę zarobków robotników o 11 proc., a personalowi stałemu podwyżkę mnożnika rządowego.

Hojne dary. Komitet organizacyjny Wszechnicy handlowej w Krakowie rezygnując na razie z otwarcia tej uczelni oddał do dyspozycji ofiarodawców wszystkie na ten cel przyznane kwoty. W odpowiedzi ofiarowały dyrekcja banku Małopolskiego 100.000 mk., dyrekcja spółki akc. „Pharma” 20.000 mk. i Śląski Bank eskontowy w Białej 1000 mk. na zakupno dzieł naukowych do Biblioteki nauczycielskiej Akademii handlowej w Krakowie. — Zlikwidowany Krakowski Komitet wykonawczy Komisji dewizowej za pośrednictwem delegata ministerstwa skarbu w Krakowie przeznaczył na rzecz uczniów Akademii handlowej kwotę 84.820 mk. 29 fen. Za tak wspomnianie i hojne dary składa dyrekcja Akademii handlowej ofiarodawcom najszersze podziękowanie.

Rocznica zburzenia Bastylii. We czwartek 14 bm. o godz. 9.30 rano odbędzie się na błoniach krakowskich ku uczczeniu francuskiego święta wolności uroczystość wojskowa, na którą złożą się: rewia całego garnizonu francuskiego, msza polowa i defilada przed generalicyą i misją francuską. O godz. 12 w południe odbędzie się w auli Uniw. Jagiellońskiego uroczysta Akademia urządzona staraniem Tow. przyjaciół Francji. W przeddzień uroczystości urządzią referenci oświatowi odczyty i pogadanki dla żołnierzy.

W dniu uroczystości budynki wojskowe będą udekorowane chorągwiami o barwach francuskich i narodowych. Spodziewamy się, że także publiczność weźmie tłumny udział w uroczystościach francuskich.

Policya państwowa nie będzie zniesiona. Otrzymujemy następujące sprostowanie z ministerstwa spraw wewnętrznych: W związku z wydrukowaniem w nr. 134 „Naprzodu” wiadomości p. t. „Policya państwowa będzie zniesiona”, na podstawie art. 19 ustawy prasowej Ministerjum spraw wewnętrznych prosi o umieszczenie w najbliższym numerze sprostowania, że wiadomość powyższa jest niezgodna z prawdą i że policya państwowa niema być ani „zniesiona” ani „zastąpiona” policyą wojskową, względnie żandarmerją. Za ministra podsekretarz stanu Kuczyński.

Z teatru Bagatela. „Koteczka” z Mieczysławem Frenklem w głównej roli powtórzona będzie dzisiaj jeszcze i jutro wieczorem, poczem na zmiany z innemi sztukami z udziałem znakomitego gościa zakończy sezon tegoroczny.

Operetka w Nowościach. Dziś we wtorek teatr zamknięty z powodu próby generalnej. Jutro we środę premiera przepięknej, melodyjnej operetki „Krysia leśniczanka” z p. M. Czernekówną w roli tytułowej. W roli hrabiny v. Ottegrawen wystąpi p. Czesława Siekierzyńska, art. teatrów warszawskich. „Krysię leśniczanke” wystawia teatr Nowości w pierwszorzędnej obsadzie ról, w nowych stylowych kostymach i dekoracjach. Reżyser p. L. Łatajner-Lawński. Dyrygent p. L. Wiehler. „Krysia leśniczanka” powtórzoną zostanie we czwartek, piątek, sobotę i niedzielę. Bilety do nabycia u Rudnickiego, Linia A—B 44.

Turniej tenisowy urządzi Sekcja tenisowa AZS 16 lipca i dni następnych w Krakowie na własnych boiskach ziemnych w parku Krakowskim. Turniej obejmuje następujące gry: 1) Gra pojedyncza panów, 2) Gra podwójna panów, 3) Gra podwójna pań i panów, 4) Gra pojedyncza pań, 5) Gra pojedyncza panów z wyrównaniem, 6) Gra podwójna panów z wyrównaniem, 7) Gra podwójna pań i panów z wyrównaniem, 8) Gra pojedyncza pań z wyrównaniem, 9) Gra uczniów szkół średnich. Pierwsi i drudzy zwycięzcy otrzymają nagrody pamiątkowe. Zgłoszenia pisemne przyjmuje Sekcja tenisowa AZS Kraków, ul. Zwierzyniecka 40. Losowanie odbędzie się 16 lipca o godz. 9 rano.

Wypadek przejechania. Wczoraj popołudniu na ul. Gazowej 6-letni Franciszek Niceun, dostał się pod wóz meblowy i doznał obrażeń na całym ciele, oraz złamania uda i przedudzia u obydwóch nóg. Wezwane pogotowie ratunkowe przewoziło chłopca do szpitala św. Łazarza.

Kradzież biżuterji. W sobotę wieczorem włamali się nieznani sprawcy do mieszkania p. Leona Wildsteina przy ul. Morsztynowskiej 1. 4 w Krakowie. Włamywacze skradli dwie kasety z biżuterją wartości około miliona marek. Wczoraj pod zarzutem tej kradzieży aresztowano służącą Wildsteina Teofilę Mikosiównę, która miała ułatwić złodziejom włamanie. Dochodzenia w toku.

Kradzież bielizny. Policya krakowska aresztowała Joannę Wójtowicz, która podczas prania u pp. Pawła Aleksandrowicza i Samuela Loewenheima skradła pewną ilość bielizny wartości 20.000 mk.

Człowiek i małpa (Cudowna małpa) awanturnicz dramat bandytów salonowych i korsarzy w 6 wielkich aktach. Fenomenalny film ten wykonany był na tle cudownych krajobrazów: Wenecji, Raguzy, Tryestu, Spalatto i morza adryatyckiego. Atrakcyjne dramatu: wykradzenie dziecka przez małpę, niebezpieczna ucieczka małpy z dzieckiem przez dachy i druty telefoniczne, napady korsarzy i samobrona, bandyci salonowi, walki korsarzy z detektywami, akrobaci, gimnastycy i siłaze, polowanie na cudzą własność, kabarety, skok do wody z wysokości 120 metrów, najnowsze sporty i wiele innych nadzwyczajnych sensacji. Film ten wyświetla obecnie kinoteatr „Sztuka”, Kraków, hotel Saski, ul. św. Jana 6.

— 000 —

## Z POLSKI

Jak urzędnicy Puzappu „pracują w cukrze”. W końcu czerwca b. r. do magazynu Puzappu w Warszawie na „Forcie Berga” w Cytadeli nadeszły 2 wagony białego cukru (t. j. 187 worków). W parę dni potem, 30 czerwca, do magazynu zjawił się p. Tytus Gilewicz, kierownik działu cukrowego w towarzystwie właściciela wielkiej fabryki marmolady p. Szterna. P. Gilewicz po obejrzeniu cukru, ku wielkiemu zdziwieniu pracowników magazynu, zaopiniował, że cukier zdalny jest jedynie dla celów fabrycznych, przyczem obecny p. Stern prosił maga-

— Ach! ach! śnieg na mnie... śnieg!

Poczęła go oburzać gwałtownie strzepywać z twarzy i szyi.

— Oliwio! — krzyknęła pani Latham, usłyszawszy jej krzyk, a dziewczyna przybiegła do niej i drząc, tuliła się do jej piersi. Po raz pierwszy od powrotu do domu, pieśczęty matki czyniły na niej wrażenie, lecz trwało to tylko chwilę. Drząc jeszcze, wyrwała się z jej objęć i spojrzała na rodziców wzrokiem twardym, przed którym uczuwała lęk.

— Nic mi nie jest... dziękuję. Zmora mnie męczyła; to ten... śnieg.

Bez względu na trapiące ją zmyły, odżytkowała jednak zwoła siły fizyczne. W lutym mogła już bez zmęczenia odbywać dalekie przechadzki, a w miejsce zeszłorocznego, śmiertelnego wyczerpania zjawiała się energia, potrzebująca wyładowania. Większą część czasu spędziła teraz na samotnych wędrówkach po bezlistnych lasach. Bezczyńność była tak obcą całej jej naturze, że z pierwszym blaskiem powracającego zdrowia zbudziło się w niej pragnienie opuszczenia tej sennej miejscowości, usunięcia się od tych powolnych ludzi. Niemniej myśl podjęcia dawnej pracy w Londynie, przemknawszy jej przez głowę, napełniła ją lękiem śmiertelnym.

(Ciąg dalszy nastąpi).

te bolesne twarze wszystkich tych szczęśliwych ludzi, co oplakują swych zmarłych, swych postrojonych, wypieszczonych zmarłych! Będą ich oplakiwali, gorzko oplakiwali przez dzień lub dwa, mniej boleśnie przez tydzień; później pójdą do kościoła w nowym stroju żałobnym i będą odmawiali modlitwy i osuszali oczy i myśleli, że wiedzą, co to jest piekło.

Och, ta groza zdwojonej świadomości: jedno ja, co czuje, a drugie, co się przygląda i śmieje!

Podniosła obydwie ręce i splotła je nad głowę.

— Ja oszaleję! — krzyknęła głośno. — Karolu, ja oszaleję!

Karol... tak, Karol nie należał do tych gładkich, zadowolonych ludzi, co oplakują swych zmarłych. Ale Karol również mógł być marą pomalowaną...

Ręce jej opadły bezzilnie. Powoli cofnęła się do swego zimnego łóżka i napowrót położyła się w ciemności.

Przed Bożem Narodzeniem spadł pierwszy śnieg. Pewnej nocy ojciec zobaczył ją w ogrodzie, chodzącą we śnie, bosą, z warstwą śnieżnych płatków na rozpuszczonych włosach. Chciał ją odprowadzić do łóżka, nie budząc jej ze snu, lecz za jego dotknięciem podniosła obydwie ręce z przeraźliwym krzykiem:



zyniera, żeby worków nie odkładał dalej do magazynu, gdyż jutro będą przez niego zabrane.

P. Gilewicz spisał protokół, stwierdzający zły galunek cukru, i zwrócił się do pracowników magazynu o podpisanie takowego, jednakże pracownicy widząc w żądaniu p. szefa jawne nadużycie, kategorycznie odmówili.

O całej tej sprawie został złożony głównemu dyrektorowi Puzappu p. Lachertowi raport. P. Lachert polecił przeprowadzić dochodzenie, które stwierdziło kategorycznie intencje popelnienia nadużycia, przynoszącego stratę skarbowi państwa.

Mimo to jednak do dnia dzisiejszego p. Gilewicz pełni funkcję w wydziale cukrowym Puzappu; jest on szwagrem p. Olszewskiego, dyrektora finansowego Puzappu.

„Sztuka dziecka”. Ministerstwo sztuki i kultury komunikuje, że otwarcie wystawy „Sztuka dziecka” w Warszawie zostaje odłożone na czas jednego miesiąca z powodu dużego natężenia ekspozycji wystawowych.

— 000 —

## Z ZAGRANICY

**Dyrekcja fabryk metalurgicznych w Witkowie** zaprzecza pogłoskom, jakoby prowadziła ze Stinnesem rokowania w sprawie sprzedaży fabryk.

**Upały we Francji.** W całej Francji panują niezwykle upały i susza. Temperatura wskazuje w południe do 33 stopni Celsjusza. Opady atmosferyczne w Paryżu od dnia 22 z. m. do 12 b. m., wynoszą zaledwie 2 mm. Kroniki nienotują podobnej suszy od lat blisko 50.

## Propaganda bolszewicka

**Warszawa.** (Tel. wł. „Naprzodu”). Z Moskwy donoszą, że na posiedzeniu „interkomu” (komitetu III międzynarodówki) w dniu 4 lipca uchwalono wyasygnować 80 milionów rubli na propagandę komunistyczną w Polsce. Organizacja propagandowa komunistycznej ma zostać zreorganizowana, a naczelne jej kierownictwo ma objąć K. Radek.

**Praga.** (PAT) Były komisarz sowiecki i reprezentant bernieńskiej Rady robotniczej Kuczera zamieszcza w socjalistycznym „Pravie Lidu” sensacyjny artykuł o działalności rządu sowieckiego w republice czeskiej. Kuczera twierdzi na podstawie informacji uzyskanych od Beli Kuhna, jeszcze w charakterze męża zaufania rządu sowieckiego, że komuniści czescy otrzymywali z Moskwy olbrzymie sumy pieniężne, przeznaczone na cele niszczenia za wszelką cenę republiki czeskiej. Bela Kuhn oświadczył Kuczerze, że republika czeska jest tworem sztucznym, który musi zniknąć z mapy Europy. Rząd sowiecki nakazał za każdą cenę utworzenie jednolitej partii komunistycznej. Kuczera wylicza kwoty przeznaczone przez rząd sowiecki na agitację w republice czeskiej, tudzież twierdzi, że cały szereg emisariuszy przywiózł z Berlina poza pieniędzmi, również brylanty i kosztowności na cele agitacji. Kuczera przekonał się o tych zamiarach rządu sowieckiego, wystąpił z partii komunistycznej i obecnie ogłasza swoje rewelacje.

**Praga.** (PAT) Parlamentarny klub socjalnych demokratów zainterpelował Benesa w sprawie brutalnego prześladowania Czechów i Słowaków niebolszewików w Rosji, zwłaszcza zaś z powodu barbarzyńskich wyroków i egzekucji masowych. Klub wzywa ministra do przedsięwzięcia kroków dyplomatycznych międzynarodowych, w celu położenia kresu prześladowaniu robotników przez sowiecki rząd.

## Proces o zamordowanie Tiszy

### UWOLNIENIE FRIEDRICHA

**Budapeszt** (PAT). W ciągu sobotniej rozprawy przeciwko mordercom hr. Tiszy oświadczył prokurator, że cofa oskarżenie przeciwko Stefanowi Friedrichowi, wytoczone na podstawie zeznań Huettnera. Rozprawa wykazała zupełną niewinność Friedricha (wśród publiczności, przysłuchującej się rozprawom, okrzyki: aljen!). Prokurator oświadcza przed całym krajem i przed całym światem, iż jest przekonany o niewinności Stefana Friedricha. Z tego powodu cofa swoje oskarżenie. Trybunał po krótkiej naradzie postanowił wstrzymać postępowanie karne przeciwko Stefanowi Friedrichowi. Po ogłoszeniu uchwały wyraził obrońca Friedricha ubolewanie z tego powodu, że Friedrich nie otrzymał żadnego zadośćuczynienia. Friedrich opuścił następnie salę rozpraw. Przed budynkiem zebrały się wielkie tłumy publiczności i zgótowały Friedrichowi burzliwą owację.

— 000 —

# Sprawa zwrotu mienia polskiego z Rosji

W myśl ryskich przepisów, w sześć tygodni po ratyfikacji traktatu polsko-rosyjskiego powstają komisje mieszane, które będą miały za zadanie zorganizowanie zwrotu mienia polskiego z Rosji.

Ze strony polskiej już zorganizowano trzy komisje: 1) mieszana rozrachunkowa, która pod przewodnictwem Wł. Grabkiego pracować będzie w Warszawie; 2) mieszana specjalna i 3) reewakuacyjna.

Dwie ostatnie pracować będą w Rosji. Specjalna komisja zajmie się pracą nad zwrotem zabytków, bibliotek, archiwów, dzieł sztuki i t. d., reewakuacyjna zwrotem maszyn, urządzeń fabrycznych, taboru kolejowego, koni i t. d.

P. A. Olszewski, prezes obu ostatnich komisji, udzielił w tej sprawie następujących wyjaśnień:

Zgodnie z uchwałą rady ministrów z dnia 5 czerwca r. b. obydwie delegacje polskie do komisji mieszanych specjalnej i reewakuacyjnej w Moskwie, które pod względem formalnym stanowią odrębne całości, podporządkowane zostały jednolitemu kierownictwu i posiadać będą wspólne organy wykonawcze w celu sprawnej i jednolitego działania.

Na razie ustalono tylko prowizoryczne formy organizacji delegacji polskich, ostatecznie ustalone zostaną dopiero w Moskwie, zależnie od porozumienia z delegacją bolszewicką i ustalenia organizacji komisji mieszanych.

Delegacja polska w komisji mieszanej specjalnej składać się będzie z przewodniczącego 1) p. Antoniego Olszewskiego, b. ministra przemysłu i handlu, oraz członków: p. dra A. Czołowskiego, dyrektora archiwum miasta Lwowa i p. dra Edwarda Kuntze, dyrektora biblioteki uniwersyteckiej w Poznaniu.

Jako zastępcy członków delegacji polskiej w komisji specjalnej przewidziani są pp. Bronisław Gembarzewski i Ludwik Bernacki, dyrektor zakładu Ossolińskich we Lwowie.

Wewnętrznie delegacja polska w komisji specjalnej dzielić się będzie na 3 działy:

1) Dział zabytkowy, pod przewodnictwem dr. Aleksandra Czołowskiego i przy współudziale pp. Feliksa Kopy, prof. uniwersytetu i dyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie i Maryana Morełowskiego, kustosa na Wawelu.

2) Dział bibliotek i archiwów historycznych, pod kierownictwem p. dr. Kuntze i przy współudziale pp. Piekarskiego Kazimierza, dr. Rygiera Stefana i Przechawskiego Wiktora.

3) Dział archiwów administracyjnych pod kierownictwem p. Suchodolskiego Witolda, kierownika archiwum skarbowego w Warszawie. Do działu tego poszczególne zainteresowane ministerstwa (kolej żelaznych, poczt i telegrafów, główny urząd ziemski i t. d.) delegować będą szereg osób jako rzeczoznawców w poszczególnych dziedzinach.

W miarę rozwoju prac przewidziane są przyjazdy szeregu sił naukowych, w szczególności delegacja ma zapewnić przyjazd pp. prof. Marceliego Handelsmana, Stanisława Ptaszyckiego i innych.

Łącznikiem delegacji pracy naukowej w Warszawie będzie Rada archiwalno-zabytkowa, pod przewodnictwem Maryana Lalewicza, w skład której wchodzi pp. prof. Marceli Handelsman i St. Turczyński, jako zastępcy przewodniczącego, p. Mieczysław Dunin, jako sekretarz, oraz jako członkowie pp. ks. biskup Szczęsny, dyr. Bronisław Gembarzewski, prof. Semkowicz i prof. Ptaszycki. Członkowie komisji mieszanej w Moskwie pp. Olszewski, Czołowski i Kuntze, w razie pobytu swego w Warszawie, będą również brać udział w Radzie archiwalno-zabytkowej, z prawem głosu.

Komisja mieszana reewakuacyjna, utworzona w myśl art. 17 traktatu ryskiego ma za zadanie reewakuację mienia prywatnego wogóle i rządowego w dziedzinie kolejnictwa i ministerium robót publicznych.

Przewodniczącym delegacji polskiej w komisji reewakuacyjnej jest p. minister Olszewski. Pod kierownictwem delegatów polskich jest utworzenie w Moskwie następujących działów pracy:

1) Dział kolejowy pod kierownictwem pp. Gruetzmachera, Włodzimierza z min. kolei żelaznych i J. Paszkowicza.

2) Dział mienia drogowego kołowego pod kierownictwem pp. Trylińskiego Wł. z min. robót publicznych i Okęckiego Mieczysława.

3) Dział rolny pod kierownictwem p. Siennickiego Juliana.

Dla reewakuacji mienia przemysłowego oraz towarów utworzone zostaną również specjalne działy przy współudziale fachowców w tych dziedzinach.

W skład delegacji, oprócz wyżej wymienionych, wchodzi szereg inżynierów i fachowców, radca prawny oraz liczny personal pomocniczy, ogółem około 80 osób.

Jako działy wspólne dla obydwu delegacji projektowane są: 1) Wydział transportów. 2) Wydział prawny.

Delegacja liczy się z koniecznością powołania do życia oddziałów w Petersburgu, Charkowie, Kijowie i innych miejscach, a to ze względu na skoncentrowanie tam zabytków i archiwów względnie obiektów przemysłowych.

Prace organizacyjne prowadzone są w lokalu przy ul. Elektoralnej 2 w gmachu ministerium przemysłu i handlu. Rejestrację przeprowadzać będzie główny urząd likwidacyjny i w tym celu w najbliższym czasie wydane zostaną przepisy o rejestracji; narazie delegacja przyjmuje zgłoszenia w tych dziedzinach pracy, które będą podjęte w pierwszych tygodniach w szczególności odnośnie dużych obiektów przemysłowych oraz bardziej cennych zabytków.

## Wojna grecko-turecka

**Konstantynopol.** (PAT) Na całym froncie toczą się potyczki. Milicya angielska wykonuje w dalszym ciągu nadzór nad agentami bolszewickimi. Około 40 Rosjan, w tem trzech kierowników handlowej misji rosyjskiej, zostało aresztowanych.

**Smyrna.** (PAT) Książę Jerzy grecki i głównodowodzący armii greckiej udali się ze Smyrny na front.

**Londyn.** (PAT) Członek parlamentu Townshend zawiadomił pisemnie swoich wyborców, że zamierza w charakterze prywatnym udać się do Turcji, aby działać w kierunku przeszkodzenia wciągnięciu Anglii w nową wojnę z Turcją.

**Rzym.** (PAT) Ze wschodu donoszą, że pertraktacje między gen. Harringtonem a rządem Anglii zostały zerwane. Zwrot ten należy przypisać ostatnim zwycięstwom, odniesionym przez kemalistów nad Grekami.

**Rzym.** (PAT) Radio. Z Kairu donoszą, że pod Damaszkim napadła banda powstańców arabskich na automobil, wiozący generała francuskiego Gouranda i gubernatora Damaszk. Gubernator Damaszk jest ciężko ranny.

**Londyn.** (PAT) Do „Timesa” donoszą z Konstantynopola, że przedstawicielowi kemalistów przybyłemu do Konstantynopola wręczona została nowa nota angielska, zwracająca uwagę na to, że propozycja odbycia konferencji z generałem Harringtonem wyszła ze strony Mustafy Kemala-paszy.

## Ameryka nie uznaje Ligi Narodów

**Nowy Jork.** (PAT) Sekretarz stanu Hughes postanowił przedłożyć senatowi jako podstawę traktatu z Niemcami traktat wersalski, jednak w formie zmienionej. **Główny rozdział dotyczący Ligi Narodów został wykreślony z tego projektu.** Wogóle w całym tekście słowa „Liga Narodów” zostały zastąpione słowami „mocarstwa sprzymierzone i zaprzyjaźnione”, słowa „Rada Ligi Narodów” zastąpione słowami: „główne mocarstwa sprzymierzone i zaprzyjaźnione”. **Rozdział traktujący o nowych granicach Niemiec, o politycznych postanowieniach dla Europy, został wykreślony również.** Traktat wersalski w formie podanej przez Hughesa zaczyna się dopiero od rozdziału 4. Rozdział ten zawiera pewne zastrzeżenia co do uznania suwerenności Francji w Maroku i Anglii w Egipcie. Artykuły odnoszące się do Szantunga zostały przez Hughesa wykreślone. Rozdział 5 i część rozdziału 6 wykreślono, natomiast utrzymano w mocy rozdział dotyczący ukarania cesarza Wilhelma i zbrodniarzy wojennych, oraz artykuł dotyczący udziału Ameryki w komisji reparacyjnej. Rozdział 2 i 12 zatrzymano z pewnymi zmianami, z których wynika, że Ameryka chce stać z dala od wszelkich sporów europejskich.

Rozpowszechniajcie „Naprzód”!



## Przed strejkami górników w zagłębiu ostrawskim

**Morawska Ostrawa.** (PAT) Sytuacja w konflikcie górników i przedsiębiorców górniczych nie uległa narazie żadnej zmianie i jest w dalszym ciągu bardzo krytyczna. Związki górnicze rozważają wogóle jeszcze myśl strejku generalnego na wypadek nie ustąpienia przedsiębiorców górniczych, których zamiarem jest doprowadzenie do niższej płacy górników.

## Powrót uchodźców z Rosji

**Warszawa.** (PAT) Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje, że w dniach najbliższych przybędzie do Zdobunowa pierwszy transport uchodźców z Charkowa w liczbie 922 ludzi. Drugi transport wyruszy z Charkowa w połowie lipca. Pierwszy transport uchodźców ze Związania jest w drodze do kraju. Wkrótce zostaną do wiadomości publicznej podane wykazy imienne osób powracających powojszonymi transportami.

## Bolszewicy „likwidują” ludność Rosji

**Gdańsk.** (PAT) Jak donoszą z Kopenhagi, socjetycka „Prawda” podaje dane ze statystyki ludności w Rosji. Według tego w końcu roku 1920 mieszkało w Rosji 133 miliony osób, to jest o 12 milionów mniej, niż w roku 1914. Jak z tego widać, liczba ludności zmniejszyła się mimo, że liczba małżeństw zawieranych obecnie wzrosła czterokrotnie w porównaniu z czasami przedwojennymi.

## Rozruchy w Bułgarii

**Wiedeń.** (PAT) Nadeszły tu wiadomości, donoszące o poważnych niepokojach, jakie wybuchły w Sofii i w większej części Bułgarii. Jest to prawdopodobnie akcja kierowana przez bułgarską partię chłopską, a inspirowana przez bolszewików. Obostrzona cenzura nie wypuszcza z kraju wiadomości. Wszystkie sklepy mają być zamknięte, banki nie płacą, ani też nie przyjmują wpłat. Jest znamienne, że kurs lewy, który w ubiegłym tygodniu wynosił 7.20 kor., spadł ostatnio na 5 koron.

## Rozejm w Irlandyi

**Londyn.** (PAT) Urzędowo donoszą z Dublinu: De Valera postanowił przyjąć zaproszenie Lloyd George'a na konferencję w Londynie i polecił swoim zwolennikom, aby wstrzymali wszystkie ataki na wojska rządowe i osoby cywilne, jako też aby zaniechali wszelkich ruchów wojskowych. Celem stworzenia atmosfery, któraby umożliwiła pokojową dyskusję, zarządził rząd angielski, aby wszystkie przedsięwzięcia wojskowe i rewizje policyjne, jako też wysyłanie posiłków wojskowych było wstrzymane. Polecenie to wchodzi w życie z dniem 11 b. m. w południe.

**Dublin.** (PAT) Kiedy lord major zakomunikował publiczności, czekającej przed budynkiem miejskim, zawarcie rozejmu w Irlandyi, odezwały się w tłumie entuzjastyczne okrzyki, poczem publiczność śpiewała pieśni patriotyczne. W chwili pojawienia się de Valery przed budynkiem miejskim, entuzjazm osiągnął punkt kulminacyjny. De Valera z trudem mógł się dostać do swego powozu. Przy pojawieniu się generała Mac Ready, głównego dowódcy w Irlandyi, odezwały się częściowo okrzyki przyjazne, częściowo zaś sykania.

**Horsea.** (PAT) De Valera i większość przed stawicieli Irlandyi zgodzili się na projektowaną konferencję w Londynie. Opozycja, partya zupełnej niezawisłości Irlandyi, zajęła stanowisko wyczekujące, zgadzając się jednak na przeprowadzenie konferencji w Londynie.

**Horsea.** (PAT) Koła rządowe angielskie przywiązują daleko idące nadzieje do zapowiedzianej w Londynie konferencji. Konstatują dobrą wolę przywódców politycznych Irlandyi. Dowodem zawieszania walk pomiędzy obu narodami jest fakt, że generał Mac Ready, komendant sił zbrojnych angielskich w Irlandyi, uczestniczył w obradach politycznych, a następnie przechadzał się w pełnym umundurowaniu spokojnie ulicami miasta Dublinu.

**Rzym.** (PAT) Z Londynu donoszą, że w najbliższą środę odbędzie Lloyd George konferencję z przywódcą powstańców irlandzkich.

## Przegląd gospodarczy

Kraków, 12 lipca.

**Z giełdy krakowskiej.** Ruch na giełdzie od kilku dni słaby, na wczorajszym zebraniu był jeszcze słabszy, niżkowy, bez tendencji. Dokonano zaledwie kilkunastu transakcji po kursach niższych o kilkadziesiąt punktów od ostatnio notowanych.

Dolary, nie notowane na oficjalnej giełdzie, stały wczoraj w wotnym handlu po 1600 i podniosły się w kursie pod wieczór do 1800. Marki niemieckie i korony czeskie do 24.50, korony austriackie były po 2.45. Tendencja słaba.

### Kursy giełdowe

Giełda krakowska z 11 lipca

#### Waluty i dewizy.

Dolary Stanów Zjedn.  
Franki francuskie ...  
„szwajcarskie ...  
Funt sterlingi ...  
Marki niemieckie ...  
Korony austriackie ...  
„ czesko-słow. ...

Waluta markowa			
Gółówka (banknoty)		Czeki i wpłaty	
Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
23	25	24	26
2:20	2:40	2:40	2:60
23	25	24:50	26:50

#### Akcje bankowe.

Bank Przemysł. I—IV em.  
Bank Hipoteczny ...  
Bank Małopolski ...  
Ziemski Bank Kredyt. ...  
Powszechny Bank Kredyt.  
Bank Kred. w Warszawie ...  
Bank Związku Sp. Zarobk.

Waluta markowa		
ofiar.	żądano	Transakcyja
500	580	—
675	725	—
625	675	650
700	750	—
—	—	—
—	—	—

#### Akcje tow. handl. i przem.

P. T. H. I—IV em. ...  
„Impex” ...  
„Polski Głob” I—III ...  
Zegluga Polska ...  
Zieleniewski I—III ...  
Warsz. Parowozowy I—II em.  
„Lemiesz” ...  
„Trzebinia” I—IV em. ...  
Automotor ...  
Górka ...  
Siersza ...  
Tepege ...  
Polska Nafta I—III em. ...  
Elekt. Siersza I—III em.  
Oikos ...  
Pezet ...  
Tuszcze Trzebinia ...  
„Krakus” ...  
Porcelana Cmielów ...

1000	1125	1015—1100
425	475	450
1200	1300	—
550	600	575
9000	9500	—
1700	1900	1800—1825
6200	6400	—
2900	3200	2900—3200
2300	2500	—
8100	8400	—
7600	7900	—
8000	8500	—
2000	2300	2075—2200
2100	2300	2150
4000	4200	—
1050	1150	—
2900	3100	3000
3700	3900	—
4000	4300	—

**Warszawa, 11 lipca.** (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych trans. 1845, 1865, 1862.50, sprzedaż 1862, kupno 1815, dolary kanadyjskie sprzedaż 9500, kupno 1475, franki franc. trans. 149, sprzedaż 149, kupno 145, czek trans. 150, funty szterlingi czek 7025, 7000, sprzedaż 7000, kupno 6800, marki niemieckie czek trans. 24.75, sprzedaż 24.75, kupno 21, korony austriackie czek trans. 255, korony czeskie czek trans. 35.75, ruble carskie pięćsetki sprzedaż 240, kupno 230.

Akcje: Bank dyskontowy w Warszawie 5 emisja 2275, Bank handlowy 1—8 emisja 1825, 1850, 9 emisja 1700, 1725, 10 emisja 1675, Kredytowy warszawski 1—4 emisja 2100, 2200, Bank zachodni 1—2 emisja 1460, Warszawskie Tow. kopaliń węgla i zakładów hutn. 15700, Lilpop—Rau—Lewenstein 3500, 3575, 3525 Starachowice 7400, 7550, 7475, Tow. Zakł. żyrardowskich 49.000, 46.500, 47.500, Handel i żegluga 1—4 emisja 2425, 2450, 2430, Warszawska fabryka cukru 13.700, Ostrowieckie Zakłady 8200, 8400, 8325, Polska nafta 1—3 emisja 2675, 2425, 2475.

**Karkołonna spekulacja polską marką we Wiedniu.** Z Wiednia dochodzi wiadomość o wielkiej sensacji, jaką w tamtejszych kołach giełdowych wywołało bankructwo spekulanta giełdowego niejakiego Eisenberga, który w spekulacji markami polskimi zaangażowany na 50 milionów koron, „legł na obie łopatki”. Wypadek ten zwrócił uwagę wiedeńskich kół finansowych i prasy na stosunek zainteresowania Wiednia dla naszej waluty do rzeczywistych szans naszej marki na rynku zagranicznym. Prasa konstatuje, że giełda wiedeńska, a z nią i szersza publiczność, mocno się przełiczyła w swej spekulacji marką polską. Kiedy mianowicie nastąpiła tak zwana haussa wszelkich obcych walut, kalkulowano przed kilku miesiącami, że marka polska będzie musiała uleść wyższe, zwłaszcza przy tak niskiej cenie w porównaniu z inną walutą. Nadto kurs korony austriackiej, wówczas niesłychanie niski, czynił każdą inną bez wyboru walutę, więcej wartościową, niż austriacką. W ucieczce przed koroną kupowano marki polskie po kursie ówczesnym od 140 koron austr. wzwyż, a dokupywano później jeszcze ciągle wobec niskich cen marki. W ten sposób stało się, iż na giełdzie skupiły się zapasy marek polskich na ogromne sumy, nie dające się ściśle określić. Obliczają, że we Wiedniu znajduje się najmniej dwa miliardy polskich marek. O ile tę cyfrę można przyjąć za w przybliżeniu odpowiadającą prawdzie, to jest faktem, że Wiedeń na spekulacji stracił okragły miliard austriackich koron.

Spęd bydła w Krakowie. Na targ od 2 do 8 lipca 1921 spędzono bydła rogatego 680, cieląt 1221, nierog.

gacizny 1094, razem 2995 zwierząt. Płacono za jeden celnar metryczny żywej wagi: buhaje od 8000 do 13.000 mk., woły od 10.900 do 17.000 mk., krowy od 7900 do 14.5000 mk., jałownik od 8000 do 14.000 mk., cielęta od 8000 do 13.000, nierogaciznę tuczną od 18.000 do 22.800 mk., bitej wagi: nierogaciznę od 20.000 do 30.560. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumpcję 2948 sztuk, na konsumpcję innych gmin (kraju) 47 sztuk. Ceny powyższe obliczone bez opłaty akcyzowej. W porównaniu ze spędami w zeszłym tygodniu było więcej 142 sztuk bydła, 154 cieląt i 356 nierogacizny czyli razem 652 sztuk więcej.

**Nafta.** W rafineriach polskich nagromadzone są kolosalne zapasy nafty, których, zbyt zagranicą jest utrudniony wobec spadku cen w Ameryce. Konkurencję utrudnia fakt, że ceny niektórych produktów naftowych polskich są wyższe niż amerykańskich. Jest to następstwem wysokich kosztów wytwarzania u nas wywołanych potrzebą głębokich wierceń. W Ameryce sama masowość produkcji wpływa na obniżkę kosztów. Dość powiedzieć, że n. p. w marcu ub. r. Stany Zjednoczone wyprodukowały 10 razy tyle nafty, co cała Galicja w ciągu całego roku!

**Urodzaj w Rumunii.** Dzięki obfitym deszczom, zapowiadają się plony tegoroczne w Rumunii bardzo pomyślnie. Zwłaszcza w Bessarabii żyto jest bardzo piękne, tak, że należy się spodziewać znacznego niżenia cen zbożowych. Taksy wywozowe rumuńskie są obecnie następujące: kukurudza 1500 lei za wagon, jęczmień 2000 lei, mięso 5000 lei, słonina 3200 lei za wagon.

## Stowarzyszenia i zgromadzenia

**Posiedzenie komitetu obwodowego PPS** odbędzie się dziś, we wtorek, punktualnie o godz. 6 popoł. w sekretaryacie Rady robotniczej. Ze względu na ważność spraw wzywa się wszystkich członków do bezwarunkowego przybycia.

Prezydium komitetu obwodowego.

**Deputaty robotnicze.** We czwartek 14 lipca o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w dużej sali na II p. Domu robotniczego (ul. Dunajewskiego 5) konferencja kierowników krakowskich kooperatywy robotniczych wspólnie z delegatami grup zawodowych w sprawie deputatów robotniczych. Prosimy o niezawodne przybycie.

Zarząd związku „Proletariat”.

**Posiedzenie zarządu organizacji robotników stołarskich** odbędzie się we wtorek 12 lipca o godz. 6 wieczorem.

Pawłowski.

**Zgromadzenie rob. stołarskich** odbędzie się we czwartek 14 b. m. O liczne przybycie uprasza zarząd.

**Walne zgromadzenie emerytów, wdów, sierot i rencistów kolejowych** odbędzie się 17 lipca o g. 3 popołudniu w lokalu kuchni personalnej na dworcu od ul. Pawiej.

**Baczność tow. robotnicy urzędu gospodarczego wojsk polskich w Małopolsce** Tarnowa, Rzeszowa, Przemyśla, Jarosławia, Lwowa, Gródka Jagiellońskiego! W myśl uchwały zarządu i komisji rewizyjnej spisać wszystkich pracowników starszych, którzy opłacali za czasów Austrii Versorgungs-Institut, czyli ubezpieczenie na starość, to znaczy na niezdolność do pracy: imię, nazwisko, lata pracy, wiek. Wybić na maszynie najdalej do dnia 1 sierpnia 1921 i wysłać na ręce Zarządu Związku robotników urzędu gospodarczego W. P. w Krakowie, ul. Dunajewskiego 1. 5. Polecamy i kładziemy nacisk na wypełnienie tych życzeń postulatowych.

Zarząd.

**Marki partyjne dla organizacji partyjnych** nabywać można w sekretaryacie Rady Robotniczej.

## Tygodniowe pismo socjalistyczne

## TRYBUNA

od 15 marca r. b. wychodzi pod redakcją

K. Czaplińskiego, I. Daszyńskiego, T. Hołówiki, M. Nie działkowskiego, St. Posnera i Z. Zaremby.

Poświęcone teorii i praktyce rachy socjalistycznego Zawiera stałe działy: polityki wewnętrznej i zagranicznej ruchu zawodowego, spółdzielczego i oświatowego w Polsce i zagranicą, życia parlamentarnego i samorządowego również przegląd spraw społeczno-gospodarczych i zagadnień narodowościowych oraz dział artystyczno-literacki Własni korespondenci w Paryżu, Brukseli, Rzymie Berlinie, Wiedniu i Rydze.

**Warunki prenumeraty** od 1 kwietnia r. b.: miesięcznie w kraju z przesyłką 70 mk., kwartalnie 200 mk. Zagranicą podwójnie. W Ameryce półrocznie 1 dolar. Cena numeru pojedynczego 20 mk. — Konto czekowe nr. 532.

**Redakcja i Administracja:** Warszawa, Warecka 7, tel. 230-44. Administracja czynna codziennie od 10—3 popoł. Redaktor T. Hołówo przyjmując codziennie od 12—1 pop.

**PS.** Numer okazowy „Trybuny” wysyła się po nadejniu adresu.



## Przegląd społeczny

### ODGŁOSY STREJKU W BIELSKU-BIAŁEJ

Z Żywca piszą nam:

W Bielsku wybuchł 27 czerwca strejk generalny z powodu odrzucenia żądań wprost minimalnych. Robocizna Bielska i okolicy spotkała się z twardym uporem kapit., którzy byli pewni, że robotnik w tak ciężkich czasach jak dziś nie sięgnie po tą ostatnią broń, jakim jest strejk. Lecz wyzyskiwacze nasi grubo się pomylili. Bo robotnicy uświadomieni zrozumieli, że tylko w jedności siła i stanęli jak jeden mąż do walki z wrogiem klasy pracującej. — Nawet robotnicy pozostający pod wpływem kleru uznali swych przewodców księżyków za niegodnych zaufania i uciekli z pod księżej sutanny i w szeregi nasze wstąpili. Po długich twardych pertraktacjach udało się 5 lipca walkę zwycięstwem zakończyć.

W żywieckiej fabryce papieru robotnicy solidarnie z bielskimi robotnikami stanęli z temi samemi żadaniami. Dyrektor podczas strejku był „bardzo przychylny dla swoich uczciwych robotników” (jak się sam wyraził), urlopów jednak udzielić nie chciał, aby się swoim wspólnikom w Bielsku sprzeciwić. — Tylko kierownik p. Skarg wciął p. dyrektora podszczuwał. I dziwić się mu nie można, jest to Niemiec, b. austriacki oficer, który dziś jeszcze myśli że jest nad robotnikiem polskim austriackim oficerem, a jak się teraz wyraził, że kompanię wojska należałoby nad robotnikami postawić, toby zaraz strejk się skończył. Tak więc Niemiec, kapitalistyczny sługa, straszy polskiego robotnika bagnetem. Strejk w Bielsku się skończył, lecz dyrektor został twardym i nie uznaje urlopów, motywując to tem, że tkacze w Bielsku także nie otrzymali urlopów. — Co to za polityka? Najprzód byłby ruszył czasiką swych milionów, teraz powiada że go nie stać, pozwalając się na milionowe straty z powodu strejku. Ale przecież stoi twardo i woli miliony stracić, jak część z nich swym robotnikom dać w formie płatnych urlopów. Robotnicy ponadto jednomyślnie żądali wydalenia z konsumu subiekta p. Polomskiej, dlaczego, to robotnicy wszyscy wiedzą. I tu natrafia na upór p. dyrektora. Mogłby p. dyrektor wziąć tą panią za swoją sekretarkę, a przez to ulżyłby robotnikom i sprzeczeki w konsumie by się skończyły. Jeszcze jedno: jest we fabryce mąż zaufania robotników, który jest p. dyrektorowi solą w oku, wydala go więc z pracy, aby wyrzucić presję na radę robotniczą i by nie było kontroli nad sprawkami tych panów wyzyskiwaczy. I to są powody do

dalszego strejku. Najwyższy czas, by człowiek ten, niemiecki hakatysta, przestał maltretować 1000 polskich robotników. Śmieszna jeszcze jest rzecz, że kierownik chciał silnie zorganizowanych robotników wciąć na lep i rano, gdy się miało odbyć zgromadzenie, zatracił myśląc, że polski robotnik tak jest naiwny, że porzuci zgromadzenie. Ośmielił się jednak, gdyż na jego „trąbienie” na wtorek go słuchający pod fabrykę nie przyszli. Na razie 20 żandarmerów ze strony dyrekcji doprowadzono.

Towarzysze grupy robotników chemicznych w Dziedzicach, którzyście powagę chwili i słuszność sprawy zrozumieli i przysłali nam do Żywca przez tow. przew. Pokładnika 108.000 mk. na wsparcie dla walczących towarzyszy, dziękujemy Wam serdecznie w imieniu strejkujących. Komitet strejkowy. Cześć im!

Upraszamy wszystkie grupy, które prośby od nas przez sekretaryat w Trzebini otrzymały, ażeby wsparcie przyspieszyły. Także upraszamy wszystkie grupy Związków zawodowych, ażeby choć mniejszymi składkami do naszego zwycięstwa się przyczyniły. Składki upraszamy skierować pod adresem: Stepan Jarosław, fabryka papieru w Żywcu.

Za wsparcia z góry serdecznie dziękuje komitet strejkowy.

## Z ruchu socjalistycznego

**PPS w Danii.** Dnia 12 czerwca — jak donosi sekretaryat PPS w Toender — odbyło się tam wielkie zebranie robotników polskich, zorganizowanych w PPS. Wiec zagał tow. M. Jarnecki, wskazując na zadania zorganizowanego proletariatu i podnosząc zasługi PPS na polu walki o wyzwolenie klasy robotniczej. Mowca przedstawił ciężką walkę PPS w kraju z reakcją kleryczną, która pragnie utrzymać lud pracujący w jarzmie niewoli obszarnczo-kapitalistycznej, podtrzymując w tym celu ciemnotę, a zwalczając każdy ruch ludu, zdążający do wolności i światła. Tow. Jarnecki podał krytykę politykę polskiej dyplomacji, która z górą 150 tysięcy polskiego ludu na Śląsku Cieszyńskim oddała w jarzmo czeskie. Pracujący lud polski w walce o połączenie się z Polską nie ustaje. Robotnicy polscy, pozostający poza granicami Polski, muszą się organizować w szeregach PPS i nieść

pomoc walczącym braciom w kraju.

Z kolei przemawiał tow. J. Nowakowski, który referował sprawę Górnego Śląska. Polski robotnik, górnik górnośląski, pragnie wyzwolić się z niewoli niemieckiej i połączyć się z klasą robotniczą całej Polski. Widząc jednak, że międzynarodowa dyplomacja kapitalistyczna usiłuje go skrzywdzić i pozostawić w jarzmie niemieckiego kapitału — robotnik górnośląski chwycił za broń, by zadokumentować przed światem swą niezłomną wolę oswobodzenia Górnego Śląska i połączenia go z Polską. Mowca wezwał do niesienia pomocy walczącym braciom górnośląskim, wznosząc okrzyk na cześć Górnoślązaków i PPS. Zebrane na wiecu 133 koron przesłano komitetowi pomocy dla Górnego Śląska w Warszawie. Odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru zakończono zebranie.

### REPERTUAR

#### Teatr „Bagatela”

Wtorek: „Koteczka”

Środa: „Koteczka”

Czwartek: „Koteczka”

#### Teatr powszechny

Wtorek: „Boccacio”

Środa: „Wesele Fonsia”

Czwartek: „Faworyt”

Piątek: „Boccacio”

Sobota: „Nasi najserdeczniejsi”

Niedziela popołudniu: „Królowa przedmieścia”

wieczorem: „Nasi najserdeczniejsi”

#### Operetka w Nowościach

Wtorek: Teatr zamknięty

Środa: „Krysia leśniczanka”

Czwartek: „Krysia leśniczanka”

Piątek: „Krysia leśniczanka”

Sobota: „Krysia leśniczanka”

Niedziela popołudniu: „Generał huzarów”

wieczór: „Krysia leśniczanka”

#### Kabaret w „Odrodzeniu” (ul. Sławkowska 30)

Pełnie nowy program. Joty z nowymi imitacjami, La Bella Larissa, tancerka w mgłach, oraz szeregi pierwszorzędnych sił kabaretowych. Początek o godz. 11 i pół wieczór.

### Gimnazjum żeńskie

poszukuje

klownika, polonisty, historyka, matematyka i przyrodnika.

Łódź, Sienkiewicza 35.

### Stolarza modelowego

poszukuje Stolarnia Krosno-Pojanka. Zgłoszenia osobiste lub pisemne do Zarządu Stalowni w Polance koło Krosna.

Strykowski Marcin z Lusiny, zgubił dokumenta wojskowe, które się unieważnia.

### Majstra szewskiego

do prowadzenia warsztatu poszukuje „Związek Gospodarczy”, Kraków, Paulińska 30.

## MYDŁO

do prania, najlepszej jakości, po Mk 170. W paczkach po czta opłatnie za zaliczką 5 kg. Mk 900. Mydłek 5 tuzinów około 5 kg. Mk 1440 poleca

**S. Binzer, Kraków**  
Radziwiłłowska L. 15.

### Frezer

znakomity dostanie mieszkanie, opał i stały zarobek w fabryce. Zgłoszenia pod „Frezer” do biura ogłoszeń „Promień”, Kraków, Rynek gł. 30.

## Laboratorium Dentystyczne

dla niezamożnych

Józefa Warskiego w Krakowie

ul. św. Tomasza L. 19 (róg ul. Floryańskiej)

wykonuje uzupełnienia w kaucuku, złocie oraz w zastępczym złocie. — Ceny niskie. — Wykonanie pierwszorzędne.

## Stolarzy i pokostników

poszukuje

fabryka maszyn rolniczych

»OŚWIECIM«

Robotnicy obznajomieni z fabrykacją maszyn rolniczych mają pierwszeństwo.

Redaktor naczelny: Emil Haeker.

Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód” w Krakowie.

Czcionkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5 (tel. 1310).

Redaktor odpowiedzialny: Maryan Jastrzębski.

Zamówienia przyjmuje Reprezentacja browarów Tenczyńskiego i Limanowskiego, Kraków, Mostowa 12, tel. 1003.

PRAKTYCZNOŚĆ  
OSZCZĘDNOŚĆ  
CZYSTOŚĆ!!!



## Gąbka do czyszczenia maszyn

Patent austriacki Nr. 67664.

Jedyny, najlepszy i najtańszy środek do czyszczenia wszelkiego rodzaju maszyn, kotłów i t. d.

Gąbka ta sporządzona jest z czystej bawełny i wchłania zbędny tłuszcz i oliwę, daje się lekko odczyścić przez co nadaje się stale i na dłuższy przeciąg czasu do użytku.

Kto raz używał gąbki do czyszczenia maszyn, nie używa więcej dotychczasowych środków jak: wełny, szmat i innych mniej wartościowych, a o wiele droższych środków.

Cena za 1 sztukę małą loco Wiedeń Mkp. 20 — dużą Mkp. 30 —

Zamówienia i zapytania skierować należy do

**Administ. Przeglądu Techniczno-Przemysłowego**

Kraków, ulica Grodzka 13, Telefon 1354.

## Swo- bodnie

poruszamy się we  
wygodnym obuwiu;  
miękką i gładką  
ataje się skóra  
przy codziennym  
użytku wypróbo-  
wanej pasty do  
obuwia

**Erdal**

czarna - brzoza - żółta

Reprezentacja na Polskę:

JÓZEF LAX i SYN

Kraków, Zwirzyńska 6



## Cześć i podzięką Ludowi polskiemu miejskiemu i wiejskiemu.

Od czasu światowej wojny nastały ciężkie czasy dla przemysłu Bibulek i Tutek cygaretowych, powstało bowiem wiele fabryk konkurencyjnych, wyrabiających bibulki i tutki i to nieraz najgorszego gatunku. Ludziska to kupowali i paliłi, bo ja nie mogłem dla wszystkich nastarczyć „Pobudki”. I zdawałoby się, że w tem morzu konkurencji musi zginąć „Pobudka Bejdowskiego”. O nie! Prawdziwi bowiem znawcy dobroci „Pobudki” nie dają się zblamać, doskonale oni rozróżniają co dobre a co złe, dlatego też wszędzie i zawsze żądają tylko „Pobudki Bejdowskiego”. Niedawne to czasy, kiedy młodzieniec i robotnik tępił wszelkie Kluby, Gorilony, Abadie, bo to były najgorszego gatunku wyroby wrogów naszych. Szli do celu ławą i zwyciężyli, bo „Pobudka Bejdowskiego” w krótkim czasie rozpowsechniła się po wszystkich włoskach, kopalniach i warsztatach, a i dużo mimo podjazdowej konkurencji, powinna ona dla swych zalet być rozpowszechnianą w całej Polsce. A stanie się to tylko przez Was! A więc do dzieła Przyjaciele moi — aby „Pobudka” zawsze była górą!

Wasz stary przyjaciel **Mr. W. Bejdowski,**  
Kraków, Starowiślna 26.

## ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

### ODDZIAŁ W KROSNIE

załatwia wszelkie czynności bankowe

Już nadeszło

## Piwo ciemne Limanowskie

Smak i dobroć przedwojenna.

Zamówienia przyjmuje Reprezentacja browarów Tenczyńskiego i Limanowskiego, Kraków, Mostowa 12, tel. 1003.